

Železar

glasilo kolektiva železarne jesenice

JESENICE, 14. APRILA 1962

STEVILKA 15/IV

10.000 Jeseničanov je pozdravilo Štafeto mladosti

Na Jesenicah smo letošnjo štafeto mladosti pričakali v slavnostnem razpoloženju. Na parkirnem prostoru pred železarno se je zbralo več kot 10.000 ljudi, predvsem mladine in delavcev iz naših obratov. Na slavnostni tribuni, nad katero je bila velika Titova slika in napis »Imamo nekaj, kar se ne da nadomestiti — mladostni polet«, so bili številni predstavniki družbenih in političnih organizacij, oblastnih organov, organov delavskega upravljanja, med častnimi gosti pa je bil tudi predsednik Ljudske skupščine LRS, tov. Miha Marinko.

rok. Povedal je, da je letošnje proslavljanje zasnovano zelo široko in vsestransko in da bo Ljudska mladina Jugoslavije dala poseben poudarek praznovanju 70-letnega jubileja tovariša Tita in nato nadaljeval:

»Okolnost, da zborujemo na dvorišču jeseniške železarne, najstarejše in še danes ene izmed velikih tovarn naše socialistične domovine, kjer je zbrana mladina, de-
(Dalje na 6-7 strani)

Slavnost ob odhodu štafete mladosti, ki je krenila iz našega mesta na 7000 km dolgo pot, je začel predsednik ObLO Jesenice, tov. Treven in pozdravil zbrane Jeseničane in goste. Nato je spregovoril predsednik Ljudske skupščine LRS, tov. Miha Marinko. Po njegovem govoru je mladinski radijski zbor zapel nekaj

MED OBISKOM V ŽELEZARNI SO SI GOSTJE OGLEDALI TUDI ZEMELJSKA DELA ZA NOVE VALJARNE NA BELŠKEM POLJU. SPREMLJALI SO JIH MED DRUGIM TUDI PREDSEDNIK ObLO JESENICE, GLAVNI IN TEHNIČNI DIREKTOR NAŠE ŽELEZARNE TER PREDSEDNIKA CDS IN UO

pesmi, član našega kolektiva in državni reprezentant v smučskih skokih, tov. Ludvik Zajc, pa je kot prvi nosilec sprejel štafetno palico. Še prej so prebrali pismo slovenske mladine s pozdravi tovarišu Titu za njegov 70. rojstni dan.

Iz govora tov. Mihe Marinka objavljamo nekaj misli. Najprej je govoril o velikem pomenu letošnje štafete mladosti, saj jo bo samo v naši republiki nosilo več 100.000

Dragi tovariš Tito!

Ob sedemdesetem rojstnem dnevu Ti slovenske mladinke in mladinci želimo vse najboljše.

Prehodil si pot jugoslovanskega proletarca, prebrel si vse Sutjeske svobode oropanega človeka, ki se je zavestno uprl smrti in slednjič zmagal. Danes se nasmejano rokuješ s slehernikom, ki nosi v očeh odblesk iskrenosti in poštenja. Srečuješ in pogovarjaš se z vsemi, ki zagovarjajo besede miru in sožitja.

Ponosni smo nate. Naučil si nas hoditi vzravnano in misliti pokončno. Naučil si nas dajati ljudem in rečem njihov pravi pomen in smisel. Samo reci nam, pa bomo prenesli jezera med hribe in rekam spremenili tokove. Samo reci nam, pa bomo nemogoče spremenili v mogoče.

V vse nas, mlade Jugoslovane, ki postajamo samoupravljalci sreče, razširjene od Jesenic do Djevdjelije, v vse nas si zanesel besede, ki bodo za vselej ostale v nas in se prepletale z našo mladostjo:

skupne težnje, skupne odgovornosti v svetu, ki ga doživljamo in skupne resnice o nas samih.

SLOVENSKE MLADINKE IN MLADINCI

Reportaža o Štafeti mladosti (str. 6-7)

Razgovor s kandidati za nov CDS

Nekaj dni pred volitvami novih organov samoupravljanja v železarni smo obiskali pet članov našega kolektiva, ki so kandidirali za nove člane Centralnega delavskega sveta, in sicer: Iva Ščavničarja, šefa IBM oddelka, ing. Aleksandra Kavčiča, asistenta v valjarni 1300, Franca Legata z elektropeči, Jožeta Terčiča iz žebeljarne in Alojza Šuštaršiča iz mehanične delavnice. Prosili smo jih, naj odgovorijo na naslednja vprašanja:

1. V minulih mesecih je bilo na Jesenicah precej živahnih razprav o delu organov samoupravljanja. — Po mnenju številnih članov našega kolektiva naj bi novoizvoljeni CDS v prihodnje posvetil vso pozornost gospodarjenju v podjetju. Zanima nas, kako bo novoizvoljeni CDS to nalogo opravil?

2. Kako bo vplival na delo novoizvoljenega CDS sklep o zmanjšanju števila članov od sedanjih 69 na 47? — Kaj lahko pričakujemo od takšnega zmanjšanja? Zanima nas tudi, ali bodo potrebni za člane CDS kakšni dodatni seminarji, s katerimi bi pripomogli h kvalitetnemu delu slehernega člana CDS?

3. Decentralizacija organov delavskega samoupravljanja v naši železarni predstavlja prav gotovo velik in revolucionarni korak naprej. Kaj sodite o tej decentralizaciji? Kaj bi moral CDS po vašem mnenju napraviti, da bi organi samoupravljanja v ekonomskih enotah dobili še večje pristojnosti?

Ing. Aleksander Kavčič je eden izmed kandidatov za nov CDS v EE Javornik II

Ing. Aleksander KAVČIČ

Takoj v začetku naj povem, da bo novi izvoljeni CDS moral posvetiti vso skrb in pozornost gospodarjenju in obravnavanju načelnih problemov celotnega podjetja. Ena od številnih nalog, ki ni majhna, je tudi rekonstrukcija, kajti v njej si ogledujemo našo prihodnost. Da bomo z rekonstrukcijskimi deli napredovali po predvidenem načrtu, bodo seveda potrebna sredstva, naloga

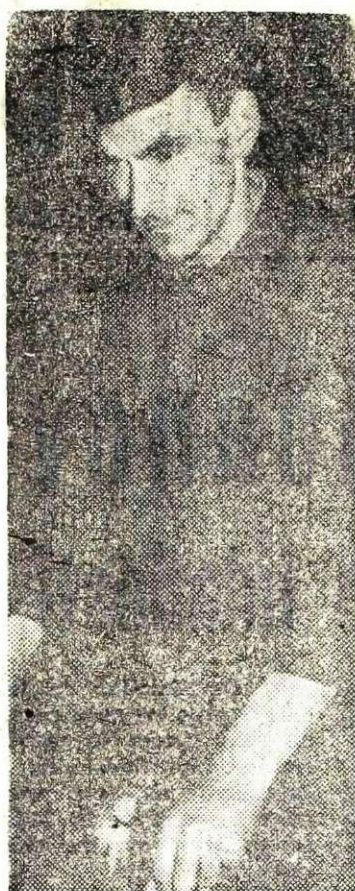
CDS pa bo, da jih zagotovi. Kljub temu, da se bo CDS ukvarjal s problemi celotnega podjetja, pa bo moral imeti pregled, oziroma evidenco o delu samoupravnih organov v EE. Če upoštevamo, da bodo samoupravni organi v EE dobili še več novih pristojnosti, potem bo moral CDS in tudi UO v še večji meri kot doslej pomagati z navodili, smernicami in tako naprej.

Mnenja sem, da se zaradi zmanjšanja števila članov CDS, ne bo poslabšala kvaliteta dela. CDS je sestavljen tako, da ima vsaka od EE vsaj enega ali več predstavnikov. Ob manjšem številu članov laže in hitreje pridemo do končnega sklepa, obetamo pa si tudi bolj prožno delo. Da bi CDS svoje delo opravljal tako, kot vsi želimo, bo treba povečati obveščenost članov. Kadar bodo na dnevnem redu pomembnejša vprašanja, bo treba vsaj 14 dni pred zasedanjem vsem članom dostaviti potrebno gradivo, da bodo tako pripravljeni aktivno sodelovali v razpravi. Vendar sem mnenja, da bi bilo premalo, če bi se zadovoljili samo s pismenim gradivom. Še pred zasedanjem bi bili po mojem mnenju potrebni kratki posveti, kjer bi obravnavali, oziroma analizirali dostavljeno gradivo.

Strinjam se z ugotovitvijo, da smo opravili veliko delo s tem, ko smo decentralizirali organe samoupravljanja v naši železarni. — Mnenja sem, da samo pri tem, kar smo dosegli doslej, ne bi smeli ostati, ampak moramo nadaljevati z namenom, da bi EE dobile še več pristojnosti in več pravic odločanja. Problemov je vsak dan več, zato dela organom upravljanja v EE ne bo zmanjkalo, mislim pa, da bodo morala biti na dnevnem redu njihovih sej vprašanja, ki se nanašajo na proizvodnjo, prodajo, finančno realizacijo ter rentabilnost, seveda v okviru ekonomske enote.

JOŽE TERČIČ

Novoizvoljeni CDS bo imel v svoji mandatni dobi težavno nalogo. Moral bo skrbeti za nadaljnjo decentralizacijo in krepitev sedanjih ekonomskih enot, obenem pa res dobro gospodariti, če bomo hoteli uresničiti predvidene načrte. Rekonstrukcija našega podjetja, ki je z ozirom na zastarelost nekaterih naših obratov res nujna, bo zahtevala pošteno sodelovanje vseh članov našega kolektiva, od uprave podjetja do nekvalificiranih delavcev tako na delovnih mestih kot v samoupravnih organih. Zato menim, da bi morali za dobro delo zborov ekonomskih enot podaljšati mandatno dobo njihovih predsednikov na eno leto. Šestmesečna mandatna doba je prekratka, saj se izvoljeni predsednik v tem času komaj do-

Jožeta Terčiča so izbrali volivci iz žebeljarne za svojega kandidata na volitvah za nov CDS.

dobra spozna s problematiko, ki jo zbor mora obravnavati. Dolžnost centralnih samoupravnih organov pa bo tudi, da bodo skrbeli za izobraževanje vseh članov kolektiva, posebno pa predsednikov DS EE, UO EE in ZEE, ki bi morali biti redno seznanjeni z gospodarskimi uspehi kolektiva kot celote.

Prepričan sem, da bo zmanjšano število članov CDS pozitivno vplivalo na delo tega organa, treba pa bo organizirati dodatno izobraževanje, da bo lahko res vseh 47 članov bodočega CDS aktivno sodelovalo pri upravljanju oziroma gospodarjenju v našem kolektivu. Kot sem že omenil, bomo našo decentralizacijo razvijali naprej, da bomo pa pri tem uspešni, je nujen pogoj, da začnemo s širokim izobraževanjem članov posameznih ekonomskih enot, da bodo sposobni v celoti izpolniti vlogo upravljalca, ki ni majhna in ki zahteva od delavca precej več, kot le poznavanje dela.

ALOJZ ŠUŠTARŠIČ

Novoizvoljeni CDS bo takoj v začetku svojega dela postavljen pred odgovorno nalogo: gospodarstvo v naši železarni bo treba postaviti na trdnjšo osnovo in ga prilagoditi sedanjim razmeram. Finančna situacija, v kateri se nahaja naše podjetje, ni rožnata. Zato bo moral CDS posvetiti vso skrb in pozornost finančni realizaciji. Tu moram omeniti še nekaj, kar je za naše razmere zelo važno. Storilnost bo treba vskladiti z osebnimi dohod-

ki. Vsi se moramo zavedati, da je od dobrega ali slabega gospodarjenja odvisen naš nadaljnji razvoj. To je problem številka 1 za novi CDS, vse ostale probleme pa bomo rešili laže in hitreje. Za dobro gospodarjenje v podjetju ne bi smeli skrbeti samo CDS, to je 47 ljudi, ampak moramo za to skrbeti ter se zalagati vsi, od glavnega direktorja, pa do poslednjega delavca v podjetju.

Izkušnje zadnjih let kažejo, da je ena od najboljših oblik dela CDS ta, da imamo komisije, ki do vseh potankosti pripravijo gradivo za naslednje zasedanje in ga predhodno dostavijo članom CDS na vpogled. Gradivo, v katerem so bili obravnavani problemi, smo prejeli že zdaj. Ker je ta oblika obveščanja uspešna, bi morali po mojem mnenju s to prakso nadaljevati tudi v prihodnje.

O zmanjšanju števila članov CDS od 69 na 47 imam nekatere pripombe. Strinjam se, da je zmanjšanje števila članov potrebno, ker bo delo potekalo bolj elastično in hitreje, vendar se mi zdi, da je 47 članov, kolikor bo izvoljenih na volitvah, premajhno. Mnenja sem, da bi morali imeti ob današnjih razmerah vsaj 56 članov CDS. To ugotovitev utemeljujem s tem, da bo treba vedno računati z 10-odstotno odsotnostjo članov CDS, zato se mi zdi, da je število 47 članov premajhno.

Čeprav smo EE ustanovili šele v lanskem letu, že lahko ugotavljamo, da smo ravnali prav. Smatram, da je treba še odločneje skrbeti za to, da bodo v bližnji prihodnosti prenešene na EE in njihove samoupravne organe nove pristojnosti. Mislim, da ni treba odlašati s prenosom amortizacijskega sklada ter sklada za vzdrževanje. To velja tudi za seznanjenje kolektiva glede gibanja osebnih dohodkov, norm ter nadur. Pripomnim naj še, da bi

Lojze Šuštaršič že več let aktivno sodeluje v organih upravljanja in tudi letos kandidira v EE mehanične delavnice

morali biti z višino izplačan n jih dohodkov seznanjeni vsi člani EE. Če bi redno mesečno imeli na vpogled plačilne liste, bi lahko ugotovili, kakšni so zaslužki in če so bili tudi dejansko in upravičeno zasluženi. Problemov je več kot dovolj! — Za zaključek naj ponovim že znano pravilo: „Če bomo hoteli doseči uspehe na vseh področjih, potem se ne smemo nikoli več ponoviti primerj iz lanskega leta, ko smo v decembru reševali kritično situacijo pri izpolnjevanju načrta.“ Ekonomske enote naj vsak mesec sproti zasledujejo izpolnjevanje načrtov in finančno realizacijo, uprava podjetja pa naj pravočasno preskrbi potrebno dokumentacijo in pokazatelje.

Ivo Ščavničar, šef IBM oddelka, kandidira v EE upravnih služb

IVO ŠČAVNIČAR

Če hočemo, da bo CDS postal res gospodar v podjetju, potem bo treba sestaviti program dela, ki bo slehernemu članu omogočil spoznavanje gospodarske problematike podjetja. S tem bomo tudi omogočili, da bodo člani CDS vplivali na gospodarjenje. Seveda bo treba notranje delo utrditi, komisijam pri CDS pa omogočiti takšno delo, da ne bodo samo registrirale dogodkov, ampak bodo morale predvsem analizirati probleme.

Da bi bili člani CDS kar najbolj seznanjeni s problematiko, ki je predvidena za zasedanje, bo treba potrebno gradivo pravočasno dostavljati vsem članom CDS. Samo tako bodo člani na zasedanja dobro pripravljeni in bodo lahko v razpravi tudi aktivno sodelovali. In ne samo to! Člani CDS bodo na podlagi gradiva, ki ga bodo sprejeli, lahko posamezna vprašanja obravnavali še pred zasedanjem s svojimi volivci v EE.

Zmanjšanje števila članov CDS lahko tolmačimo na dva načina. Mnenja sem, da bomo (Dolge na 3. strani)

Razgovor s kandidati za nov CDS

(Nadaljevanje z 2. strani)
z zmanjšanjem števila članov CDS omogočili hitrejšo obravnavanje problematike, toda ob aktivnem sodelovanju slehernega posameznika. Po drugi strani pa se lahko zgodi, da bo zaradi manjšega števila članov CDS obveščnost kolektiva manjša kot doslej. Če bomo hoteli doseči svoj namen, ki je v tem, da bo novoizvoljeni CDS svojo nalogo na področju gospodarjenja dobro opravil, potem bo treba organizirati občasne študijske razprave, ki so morda boljše od seminarjev. S tem hočem reči, da bo treba članom CDS nuditi potrebno vzgojo na področju upravljanja, študijske razprave pa bi morda organizirali pred vsakim pomembnejšim zasedanjem.

Glede decentralizacije menim, da bo treba posvetiti vso pozornost nadaljnjemu utrjevanju ekonomskih enot ter njihovi še večji osamosvojitvi. Poleg plačnega fonda naj bi ekonomske enote v bodoče razpolagale tudi z ostalimi sredstvi in pokazatelji. V tem primeru se bo povečal interes proizvajalcev za upravljanje

in gospodarjenje, s tem pa bi tudi vplivali na večjo storilnost na delovnih mestih.

FRANC LEGAT

Novi Centralni delavski svet bo moral v bodoče posvetiti največ pozornosti nadaljnjemu razvoju decentralizacije in pa koordinirati delo posameznih ekonomskih enot med seboj. Seveda pa bo njegova najvažnejša naloga res dobro gospodarjenje podjetja kot celote, posebno z ozirom na predvideno rekonstrukcijo in ogromne vsote, ki jih bo le-ta zahtevala. Prepričan sem, da bo tudi bodoči CDS uspešno opravil svojo nalogo, verjetno pa bo treba organizirati dodatno izobraževanje, če hočemo, da bodo v razpravah na zasedanjih CDS sodelovali res vsi njegovi člani.

K boljšemu delu CDS pa bo brez dvoma prispevalo tudi manjše število članov, ker bo lahko vse zadeve reševal bolj ekspeditivno, potrebni pa bodo, kot sem že omenil, dodatni izobraževalni seminarji za čim bolj kvalitetno delo.

Pri lanski decentralizaciji na 31 ekonomskih enot smo napravili prvi korak v tej smeri in bo potrebno še mnogo dela, da bodo ekonomske enote res zaživele tako, kot morajo. Omenim naj, da bo zelo važna naloga tako ekonomskih enot, kot CDS, vskladiti in pravično urediti nagrajevanje po delu tako v ekonomskih enotah, kot med ekonomskimi enotami. Da pa bi bilo to čim

Franc Legat, topilec na el. peči

bolj uspešno, si bomo morali v bodoče vsi prizadevati, da bomo člane našega kolektiva čim bolj izobrazili in usposobili za važno vlogo upravljalca, saj so sedaj zainteresirani le, kadar razpravljamo o njihovih osebnih dohodkih. To je nujen pogoj za uspešno uveljavitev novega samoupravnega sistema in za njegovo nadaljnjo decentralizacijo.

Izpolnitev proizvodnega načrta za marec

Železarna Jesenice je izpolnila proizvodni načrt v skupni proizvodnji po družbenem planu 100,5 %, po operativnem planu pa 103,5 %. Izdelali smo 87.306,4 tone jekla.

V blagovni proizvodnji pa smo družbeni plan dosegli 97,7 %, operativni plan pa s 105,7 %. Za prodajo smo izdelali 20.708 ton jekla.

Ekonomska enota	Po operat. načrtu		Po družb. načrtu	
	skup. %	blag. %	skup. %	blag. %
TOPILNICE				
Plavž	107,6	—	107,6	—
Martinarna	103,3	—	103,3	—
Elektropeč	113,3	—	113,3	—
Livarna	105,9	—	104,9	—
Opekarna	108,5	—	108,9	—
Skupaj	104,9	—	104,9	—
VALJARNE				
Težka proga	94,7	74,7	94,7	64,5
Lahke proge	147,8	452,8	106,5	108,5
Žič. valjarna	97,0	103,9	97,0	103,9
Valjarna 2400	60,0	58,9	114,4	112,7
Valjarna 1300	108,0	107,3	108,0	107,3
Jeklovlek	110,3	111,4	110,3	111,4
Skupaj	94,2	94,9	101,4	106,2
PREDEL. OBRATI				
Hlad. valjarna	92,3	92,0	92,0	91,7
Žičarna	105,1	97,7	105,1	101,6
Žebliarna	103,9	107,1	107,9	106,2
Cevarna	111,8	110,2	114,8	113,2
Elektrod. odd.	99,8	100,3	98,1	98,6
Skupaj	103,8	100,2	103,8	101,7
ZELEZARNA	100,5	97,7	103,4	105,7

Planirana proizvodnja v I. kvartalu v skupni proizvodnji je bila 247.503 ton. Izdelano pa je bilo 253.844,8 ton ali 102,6 %. Letni načrt pa smo izpolnili s 25,7 %. Izdelali smo 6.336,8 ton jekla več, od tega pa so topilnice naredile za 6.493,8 ton več, valjarne manj za 441,3 tone, predelovalni obrati pa več 284,3 tone.

V blagovni proizvodnji (samo za tuje) pa smo planirali 63.098 ton, izdelali pa 62.168,6 ton ali 98,5 %. Letni plan smo izpolnili s 25,1 %. Blagovne proizvodnje niso realizirale valjarne, ki so proizvedle manj jekla za 1.659,8 ton, predelovalni obrati pa so naredili več za 177,9 ton.

V martinarni so pričeli v drugi polovici marca z rekonstrukcijo SM peči št. V, v valjarni 2400 pa z generalnim remontom proge in naprav.

Janez Rozman

Zakaj čelade?

V naši železarni so bili za večjo varnost pri delu spet uvedeni nekateri zaščitni ukrepi. Med njimi tudi uporaba zaščitnih čelad pri vseh remontnih delih. Nekatera podjetja v naši državi, kakor tudi v inozemstvu, so uvedla čelade za vse delavce. Kako pomembno je to zaščitno sredstvo, lahko vidimo iz primerov, ki jih navajam.

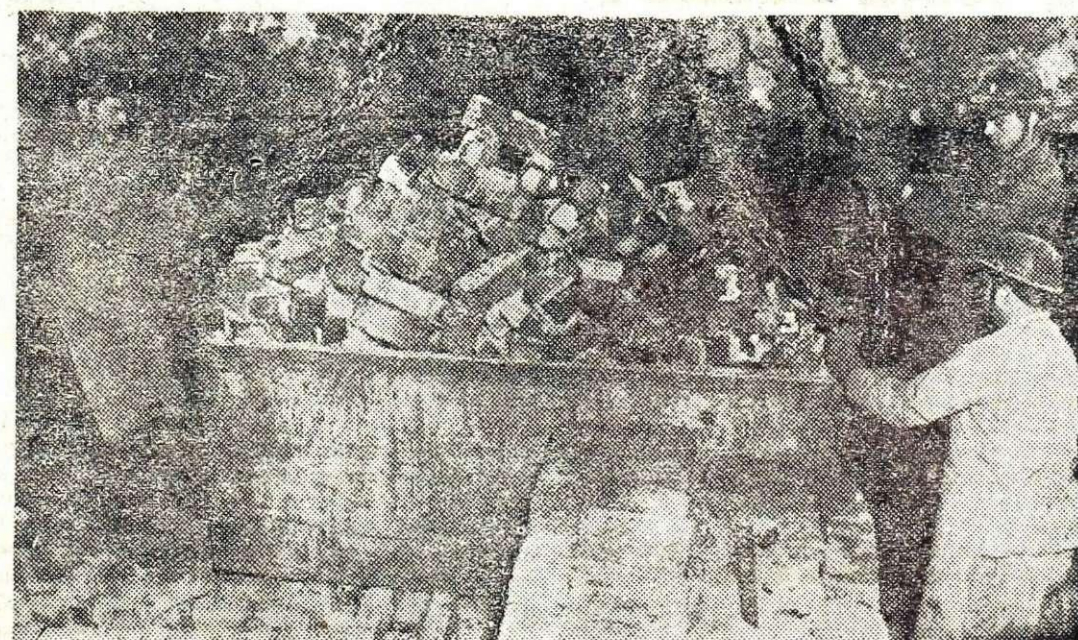
Avgusta leta 1955 je zidar, tov. Ivan Strgar, sodeloval pri remontu SM peči. Bil je v skupini, ki je podirala žlindrniki. Ko se je tov. Strgar vrnil z malice, se je nanj iz jaška nenadoma vsula opeka in ga hudo poškodovala. Zaradi udarca na glavo ima poškodovan del živčnega sistema. Posledica tega je ohromelost leve roke in noge. Tov. Strgar je trdno prepričan, da bi ga čelada sigurno obvarovala teh tragičnih posledic.

Pri sedanjí rekonstrukciji SM peči A v martinarni je tov. Pavel Dermota, monter v montažnem oddelku, delal pod podestom pred pečo. — Naenkrat je začutil na glavi močan udarec. Kos železne pločevine, težke blizu 2 kg, mu je z višine 4 do 5 metrov padel na čelado. Čelada, ki jo je uporabljal kot zaščitno sredstvo, je prestregla udarec in ga tako obvarovala težkih posledic.

Podoben primer je bil tudi pri zadnjem remontu v valjarni 2400. Pri demontaži je klene konstrukcije stare potisne peči je tov. Franc Valentinič, monter montažnega oddelka na Javorniku, od-

stranjeval vijake na spodnjem delu peči. Na zgornjem ustroju peči so delavci Vatrostalne iz Zenice istočasno podirali zidovje. Iz neznane vzroka je padla opeka okrog 4 metre niže, stoječemu monterju na čelado. — Udarca je bil tolikšen, da je opeka prebila čelado, toda tov. Valentinič razen kratkotrajne omotice ni utrpel nobene poškodbe. Če pa ne bi nosil čelade, bi bila poškodba lahko smrtna.

Ti primeri niso osamljeni, vendar sem prepričan, da so zadosten dokaz o nujnosti uporabe čelad kot zaščitnega sredstva, vsaj pri remontnih delih. — T. K.

Na naši sliki lahko vidimo, kako so industrijski zidarji pri svojem delu opremljeni z zaščitnimi čeladami, ki jih varujejo udarcev in poškodb na glavi

28. seja Upravnega odbora

Upravni odbor je na 28. redni seji dne 6. aprila 1962 analiziral sklepe CDS, DS, UO in ZEE ter razpravljal o

tekočih problemih. Med številnimi sklepi je sprejel tudi naslednje:

1. Hišni svet novovseljenih

blokov na Plavžu se je pri- tožil na vrsto pomanjkljivosti, ki so se pokazale po vvelitvi strank. Upravni odbor je naročil UOS, da pregleda napake in predlaga rešitev s predračunom strokov.

2. Pri komisiji CDS za sklepanje in prenehanje delovnega razmerja se bo ustanovila še posebna komisija, ki bo vsestransko pregledala kandidata za sprejem. UO je v zvezi s tem naročil kadrovskemu sektorju, da predloži sestavo te komisije.

3. V zvezi z analizo se- DS, UO in ZEE UO pojasnjuje, da se lahko razlike presežkov in rezervni skladi izplačujejo samo pri rednem mesečnem izplačilu 15. v mesecu. V nobenem primeru se te razlike ne morejo izplačati v obliki povišanega predujma ali pa za 1. maj.

Komercialnemu sektorju je UO naročil, da do prihodne seje poroča, kakšno je stanje z izvozom elektrod v Bolgarijo.

Proizvodnja cevi v naši železarni, da ali ne?

To je vprašanje, ki ga dnevno zastavljajo ne samo člani ekonomske enote cevarne in velika večina članov našega podjetja, ampak tudi ostali prebivalci Jesenic. To zanimanje za dogajanja, ki se odvijajo z rekonstrukcijo železarnice, kaže, s kakšnim interesom spremlja ne samo kolektiv, ampak tudi širši trog prebivalcev jeseniške občine napore za tehnično zdravljenje svoje največje, vendar tehnično in ekonomsko zastarele gospodarske enote. Namen tega članka, ki je na našo željo prispeval pv. Komljanec, je seznaniti delavce v našem kolektivu in zainteresirane prebivalce jeseniške občine o dejanskem stanju obstoja cevarne zlasti proizvodnje cevi v novi rekonstruirani Železarni Jesenice.

Obstoječa cevarna je bila

kot prva v Jugoslaviji zgrajena leta 1931, dočim je bila cevarna v Železarni Sisak zgrajena šele leta 1952, cevarna v Kumanovem pa leta 1956. Železarna Sisak proizvaja nevarjene, takozvane Mannessmann cevi, cevarna v Kumanovem pa ima že moderno napravo za elektrovarjene cevi sistema »Yoder«. Cevarna v našem podjetju proizvaja cevi po tehnično in ekonomsko zastarelem, plamen-skem načinu varjenja. Ta način je z ekonomskega stališča mogoč samo zaradi ogromne potrebe po ceveh in majhne zmogljivosti ostalih cevarn v naši državi.

Kapaciteta obstoječih cevarn je sledeča:

Železarna Jesenice 13.000 t varjenih cevi letno,

Kumanovo 6.000 t varjenih cevi letno,

Železarna Sisak 120.000 ton nevarjenih cevi letno.

Iz navedenega je razvidno, da proizvaja Jugoslavija trenutno samo 19.000 ton varjenih cevi letno. In potrebe? Po zadnjih statističnih podatkih znašajo jugoslovanske potrebe po varjenih ceveh letno blizu 80.000 ton. Seveda pa bodo te potrebe še naraščale. Če primerjamo porabo cevi v drugih, tehnično naprednih državah z visokim življenjskim standardom, vidimo, da je razmerje v proizvodnji jekla proti proizvodnji cevi 85:15 %. Če bi hoteli to razmerje doseči pri nas, bi morala znašati proizvodnja cevi leta 1965 – 250.000 ton in leta 1970 – 340.000 ton.

Železarna Jesenice je že večkrat hotela modernizirati svojo cevarno, vendar je vedno naletela na težave, finančne ali tehnične narave. Tehnična

zapreka so bile valjarne na Javorniku, ki s svojimi sedanji, iztrošenimi in tehnično zastarelimi napravami ne morejo izdelovati toplovaljanih trakov niti dimenzijsko niti kvaliteto, ki bi ustrezali zahtevam za proizvodnjo cevi na moderni visokofrekvenčni varilni napravi, ki zahteva kvaliteto valjane trakove v razmeroma ozkih tolerancah.

Zato smo v okviru rekonstrukcije napravili investicijski program tudi za cevarno, vendar bi tega lahko uresničili zaradi navedenih razlogov šele po rekonstrukciji valjarn. Da pa bi bilo vse to še bolj zapleteno, je Železarna Sisak izrazila zahtevo, da naj se vsa industrija cevi skoncentrira v Železarni Sisak. Razlogi, ki govorijo za to koncentracijo proizvodnje cevi, so v kratkem naslednji:

1. Železarna Sisak že sedaj proizvaja samo cevi in sicer nevarjene, katerih proizvodnja pa postaja nerentabilna z ozirom na mnogo cenejšo proizvodnjo varjenih cevi, ki zaradi svoje kvalitete že v 90 % nadomeščajo nevarjene.

2. Z enim varilnim agregatom in priključeno napravo za reduciranje je mogoče letno proizvajati 80.000 ton cevi, to je toliko, kot znašajo predvidene potrebe Jugoslavije. Zato iz gospodarskega stališča ni umestno postavljati dve cevarni.

3. Železarna Jesenice, tudi če bi hotela še naprej proizvajati cevi, ne more zaradi kvalitetnega programa četrtino lastnega jekla nameniti za proizvodnjo navadnih cevi.

Vsi navedeni razlogi so z ozirom na bodoči program proizvodnje Železarne Jesenice, ki gre v kvaliteto smer, zelo tehtni in je bilo o njih treba resno razmisliti. Toda kaj sedaj?

Trenutno stanje je v kratkem sledeče:

Cevarna ostane v rekonstrukcijskem programu Železarne Jesenice. Samo rekonstrukcijo cevarne pa bo mogoče opraviti šele po rekonstrukciji valjarn zaradi omenjenih razlogov. Program rekonstruirane cevarne bo obsegal razne kvalitete cevi okroglih in raznih drugih profilov v debelinah sten od 0,8 mm do 3,5 mm, iz nerjavečega, ognjevzdržnega in legiranega jekla, z letno kapaciteto 20.000 do 30.000 ton, odvisno od asortimana in potreb trga.

Zavedati pa se moramo, da mora vsaka gospodarska dejavnost, zlasti pa še nova investicija, sloneti na zdravi ekonomski bazi in potrebah na tržišču. Vsake lokalne sentimentalne želje, ki bi silile v nerentabilne investicije, bi se lahko bridko maščevalo tako podjetju, kakor tudi družbi. Zato bo treba do začetka predvidene rekonstrukcije cevarne stalno zasledovati potrebe jugoslovanske industrije in trga. Če se bo pokazalo, da bi rekonstrukcija cevarne slonela na zdravih ekonomskih temeljih, bomo to opravili, v nasprotnem primeru pa moramo rekonstrukcijo cevarne oziroma proizvodnjo cevi v naši Železarni smelo opustiti, čeprav bi bil ta korak z ozirom na tradicijo cevarstva na Jesenicah težak.

T. Komljanec

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru prometnega oddelka se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejel v času bolezni.

Štefan Urh

Iz članka obratovodje cevarne, tov. Komljanca, je razvidno, da se bomo morali pogovoriti o nadaljnji problematiki proizvodnje cevi v naši cevarni. Na sliki motiv iz cevarne

Problem, ki terja rešitev

Novi sistem nagajevanja je lani odprl široke možnosti vzpodbudnega upravljanja v proizvodnih obratih. Sistem kompleksnega nagajevanja po enoti izdelka daje vse možnosti, da pri večjem zalaganju tako po edincev kot celote pridemo do bolj-ših proizvodnih uspehov in s tem do večjih osebnih dohodkov. Vsekakor smo napravili veliko, vendar še ne vsega, kar bi morali.

Decentralizacija organov delavskega upravljanja narekuje sistem, ki mora pripeljati do bolj objektivnih meril posameznih ekonomskih enot. Postaviti jih je treba v enakovreden položaj v celotnem podjetju in jim tudi omogočiti enak start pri ustvarjanju in realizaciji celotnega čistega in tudi osebnega dohodka.

Sedanji sistem formiranja osebnih dohodkov ne sloni na najbolj objektivnih merilih in lahko trdimo, da je celo destimulativen in moramo že v sedanji fazi napraviti popravke. Formiranje osebnih dohodkov za vzdrževalne obrate na osnovi po-

stavljene vrednosti izdelave ali obračunske ure je absolutno destimulativno in celo krivično. Ta trditve je popolnoma utemeljena, če vemo, da za več opravljenega dela dobimo v absolutnem znesku več osebnih dohodkov, vendar pada po drugi strani osebni dohodek na uro. Nahajamo se v času večjih remontov, ki jih do neke mere lahko smatramo kot sestavni del programa rekonstrukcije. Vsa ta dela so povezana z večjim delom preko osemurnega delavnika. Znano je, da z ozirom na planske naloge proizvodnih obratov te lahko izpolnjujemo samo ob hitri zamenjavi ali popravilu posameznih objektov.

Zmanjšanje zastojev v proizvodnih ekonomskih enotah daje večji dohodek, medtem ko vzdrževalnim obratom prekoredno delo z ozirom na večje dajatve, to je 75 % in 15 % pribitek za nočna dela, zmanjšuje uspeh, ki se odraža v odstotku po enoti izdelka.

Tako lahko iz subjektivnih vzrokov opazimo, da so mehanski obrati v neenakopravnem položaju v posameznih obračunskih mesecih v odnosu na vloženo delo in uspeh podjetja. Če si ogledamo opravljene nadure in nedeljske ure v drugi polovici minulega leta, vidimo, da je samo konstrukcijski oddelček prese- gel število teh ur za 54,6 %. Letos verjetno položaj ne bo nič boljši, saj imamo že v mesecu marcu in aprilu porazno stanje.

Remont v valjarni 2400, kjer postavljajo novo potisno peč in rekonstrukcija SM peči A v martinarni narekujejo delo na dve izmeni 12/12 ur dnevno. To je osrednji in objektivni vzrok povečanja nadurnega dela. Tak tempo dela narekujejo proizvodne naloge. Ni treba posebej pojasnjevati vzdrževalnim obratom, kdo bo imel koristi od pravočasnih in dobro opravljenih remontov, jasno je, da mi vsi kot kolektiv, vendar pa v posameznih primerih ni pravično, če konkretno izvajalec dobi posredno brez direktne udeležbe.

Smatram, da je uspeh proizvodnih ekonomskih enot tudi uspeh našega dela in smo v tem pogledu neloč-

ljiva celota kolektiva. Spričo nakazane problematike je nujno, da čimprej rešimo vprašanje prekorednega dela. Na razpolago imamo več načinov, ki jih lahko v praksi tudi realiziramo.

Nekaj predlogov, ki pa so stvar presoje in analize:

1. Z upoštevanjem povečanih dajatev lahko dvignemo vrednost ure za obračun osebnih dohodkov.

2. Da se na osnovi uspeha EE ali celotnega podjetja obračuna osebni dohodek.

3. Da se za nadurno delo postavi nova vrednost obračunske ure za osebni dohodek in tudi poviša vrednost ure za opravljeno uslugo.

S popravkom bi odpadla marsikatera kritika, ki zmanjšuje elan dela in povzroča hudo kri v vzdrževalnih obratih na račun visokega odstopanja doseženega odstotka po enoti izdelka. Pričakujem, da bo ta članek prispeval k objektivni rešitvi problema glede enotnosti kolektiva in razprav okrog osnovnih problemov startnih osnov za izračun formiranja osebnih dohodkov.

Karel Pogačar

O zapisnikih sej DSEE, UOEE in ZEE

DSEE, UOEE in ZEE postajajo z vsakim dnem močnejši faktor v gospodarjenju. — Analiza zapisnikov teh organov samoupravljanja na seji UO 6. aprila 1962 kaže, da so se EE spoprijele s številnimi problemi in težji reševati ne samo vprašanja osebnih odhodkov, temveč tudi medsebojne odnose, odnose v proizvodnji, probleme izkoriščanja kapacitet, investicije, gospodarjenje z osnovnimi in obratovalnimi sredstvi in podobno. V svojih težnjah gredo včasih izven okvira pristojnosti, ki so jim določene, včasih napravijo tudi

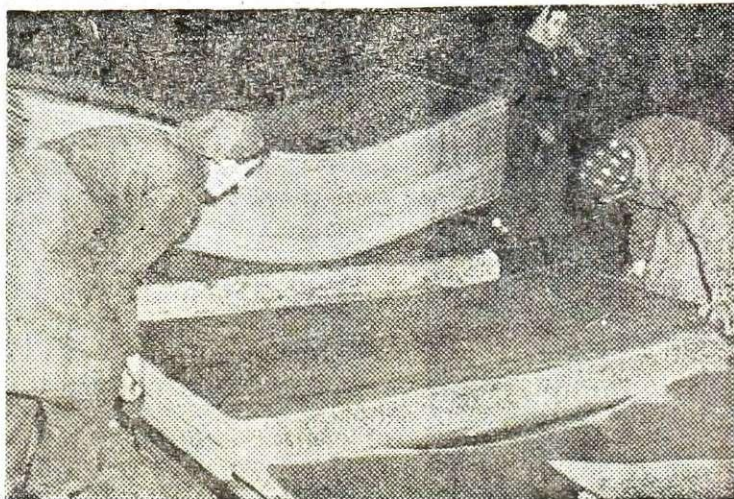
napako, vendar le v želji, da bi vprašanje čimprej rešili. Ni pa prav, da vsa ta vprašanja v nekaterih EE premalo dokumentirajo in potem ostanejo neizvedena ali pa ne pridejo do organa, ki bi jih moral končno rešiti. Da pa niso dovolj dobro dokumentirana, je vzrok v večkrat izredno pomanjkljivih zapisnikih sej samoupravnih organov, ki ne prikazujejo vsaj površno, o čem so na sejah razpravljali.

Velikokrat zasledimo na dnevnem redu sej izredno važna vprašanja, o katerih so razpravljali, v zapisniku pa

o tem ni nič napisanega, ali pa piše samo to, da je o tem poročal obratovodja. Razumljivo je, da ne moremo pričakovati v ekonomskih enotah stenografskih zapisnikov, nerazumljivo pa je, da je zapisnik seje, ki je trajala 2 ali 3 ure, napisan na eni strani, največ na dveh, da v njem ni zapisan niti en sklep, niti ena razprava posameznega člana kolektiva ali organa delavskega samoupravljanja. Nerazumljivo je, da v zapisniku ni zapisano, o čem je posamezen član razpravljal, kakšno je bilo njegovo mnenje in kakšni so njegovi predlogi. To lahko zapišemo v dveh vrsticah, pa čeprav je mogoče razpravljati 5 ali 10 minut in čeprav zapisnikar ne obvlada stenografije.

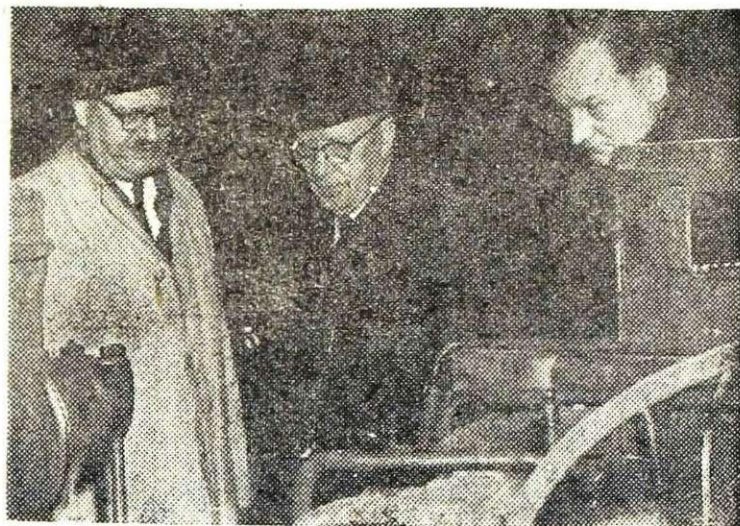
Oblika zapisnika ni važna, važna je vsebina, ki mora biti konkretna in vsebovati razpravo. Zato je težko napisati, kakšna mora biti vsebina. Načelno lahko rečemo, da mora zapisnik vsebovati naslov organa, za katerega se piše zapisnik (DS EE martinarna, ZEE plavž itd.), datum seje, prisotnost (ugotoviti tudi sklepčnost), dnevni red, kdo je zapisnikar in kdo overovatelj. Moramo priznati, da včasih niti tega ni v zapisniku, piše pa, kar je takorekoč brez pomena ali popolnoma razumljivo, da je sejo otvoril predsednik. (ime in priimek) in pozdravil vse navzoče. Zapisniki brez vsebine ne predstavljajo dokument, po takšnem zapisniku ni mogoče ukrepati in prizadevanje EE, da reši kakšno važno vprašanje, ostane le kos brezpomembnega papirja.

Zdi se mi, da so zapisniki dobri v tistih EE, kjer so se v delo samoupravnih organov v celoti vključili obratovodje. Kjer pa obratovodje stoje ob strani, pa se težave z zapisnikom ne premaknejo z mrtve točke. Zato predlagam, da obratovodje za pisanje zapisnikov določijo osebo iz svoje administracije in naj skrb o vsebini zapisnikov in o njihovi ažurnosti pravzamejo na sebe.

Delo prebiralke v adjustaži tanke pločevine je zahtevno in naporno, poleg tega pa je tudi nevarno, ker je pločevina zelo ostra, zato mora biti pri delu tudi glede nevarnosti zelo pazljiva.

Tovariš Miha Marinko med nami

Po zaključnih slovesnostih si je predsednik Ljudske skupščine Slovenije ogledal nekatere obrate jeseniške železarnice. Na sliki ga vidimo, kako si v spremstvu glavnega direktorja in predsednika ObLO ogleduje naprave v cvarnici.

Našo železarno so si ogledali tudi drugi častni gostje, vodili pa so jih predstavniki naše železarnice in komunalnih organov.

Kaj je z rezervnimi skladi?

V februarju smo v železarni povprečno dosegli zelo dober odstotek nagrajevanja po učinku, ki znaša za celo železarno 56,11 odst. Skupni doseženi odstotek gibljivega dela osebnih dohodkov (po enoti izdelka, norma, premija, pridnostni dodatek) pa znaša 95,14 odst. v povprečju. Kljub tako dobremu uspehu po enoti izdelka pa so EE v februarju slabo odvajale sredstva v rezervne sklade. Iz pregleda lahko ugotovimo, da so v rezervni sklad prispevale le naslednje EE:

	%
plavž	10
šamotarna	5
Javornik I	6,33
Javornik II	2
elektrodni oddelek	5,47
konstrukcijska del.	5
plinski generatorji	8,14
plinska in vodna ener.	13,61
transport	5
gospodarsko-računski sektor	10
kadrovski sektor	10
komunalni oddelek	10

Ta slika pa je porazna in zaskrbljujoča obenem, saj nam pregled kaže, da je izredno malo EE v februarju doseglo manjši odstotek od 40 odst. To so:

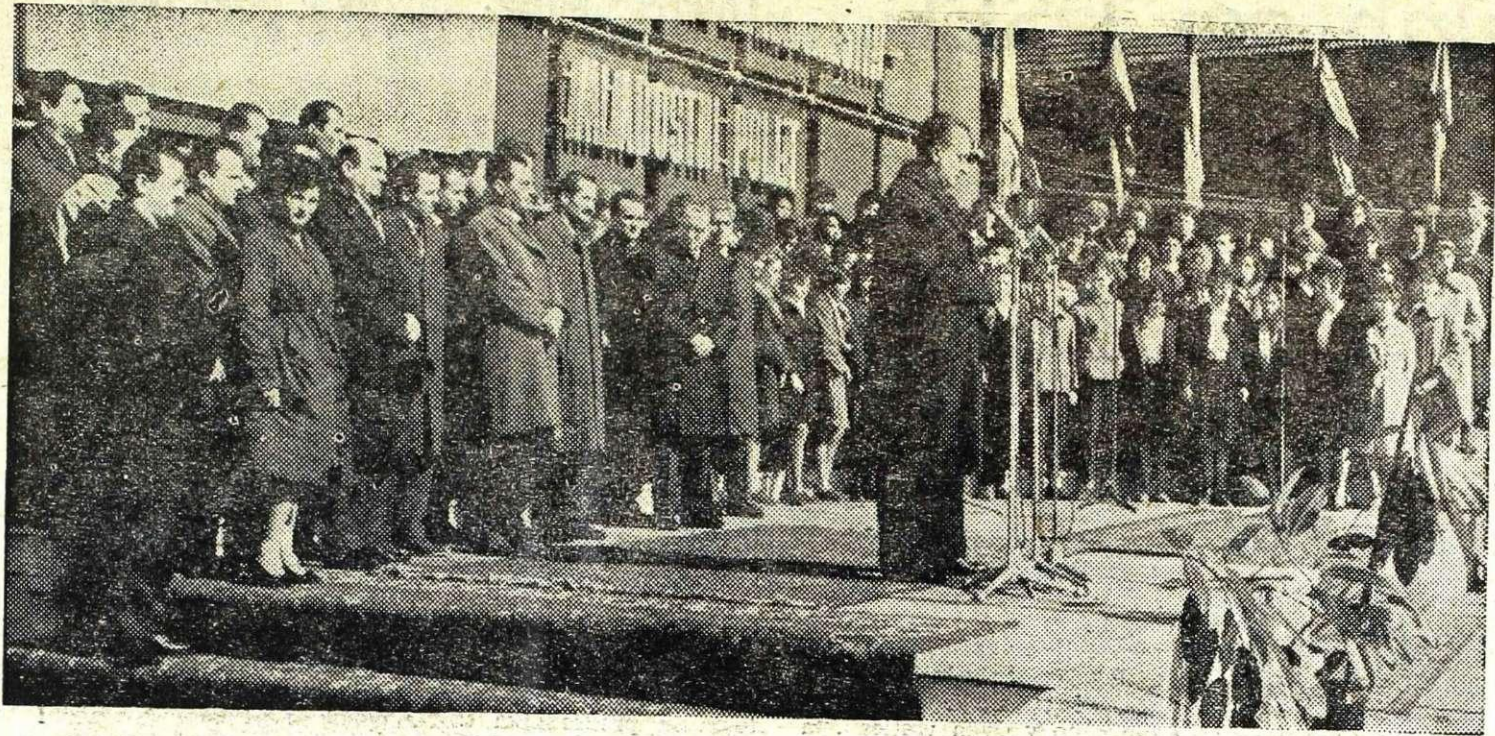
hladna valjarna-žičarna	20,58
gradbeni oddelek	15,58
mehanična del. Jesenice	35,30
plinski generatorji	33,59

ki pa so kljub temu odvedli v rezervni sklad 8,59 odst.

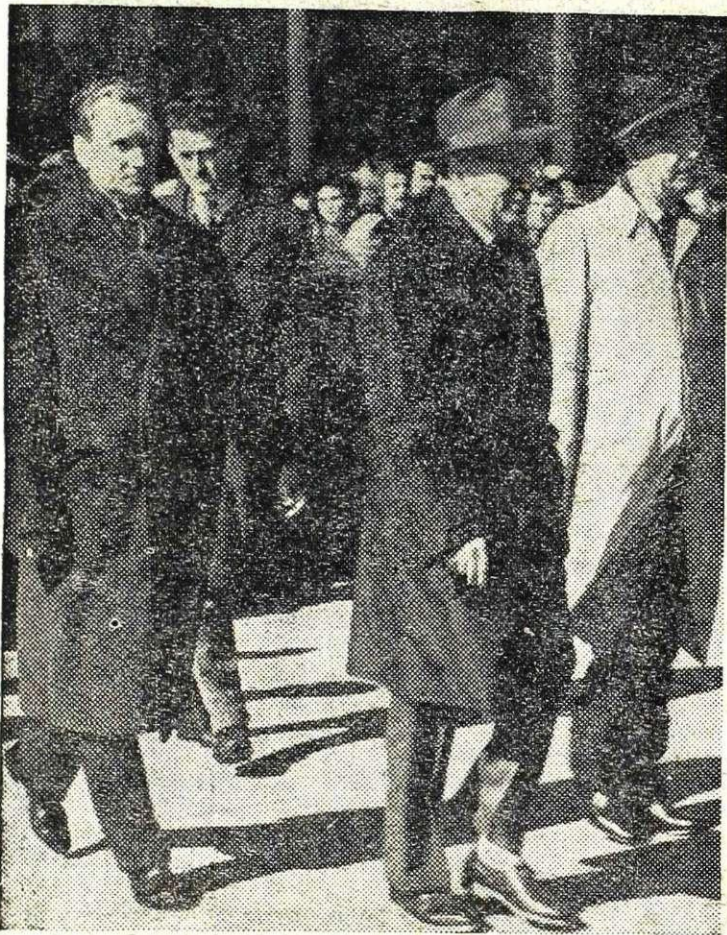
To pomeni, da v EE formiranje rezervnih skladov nepravilno razumejo, ali pa da vodstva EE in samoupravni organi nepravilno tolmačijo pomen rezervnega sklada in ne upoštevajo priporočila CDS. Tudi razprave na zbori EE, ali pa na DS in UO EE, potrjujejo to trditev; končno pa jo v najboljši luči prikazuje zgornji pregled, ki je posebno izrazit pri februarjem izračunu enote izdelka.

Menim, da se v tem pogledu, posebno po novih predpisih o izračunavanju čistega dohodka v gospodarskih organizacijah in po dosedanjem stanju v železarni, še poraja problem, ki ga bomo morali začeti reševati že sedaj, da ne bo prepozno. V reševanje se bodo morale vključiti vse subjektivne sile, tako s strani vodstva po upravni liniji, kakor samoupravni organi in družbeno-politične organizacije.

Polak

Predsednik ObLO Jesenice, tov. Franc Treven, je prvi spregovoril zbranimu občinstvu in mladini od odhodu štafete mladosti z Jesenic

Točno ob 9. uri in 10 minut je tov. Marinko zapustil upravno poslopje železarne in se podal na tribuno

Na slavnostni tribuni so se zbrali številni gostje ter predstavniki ljudske oblasti ter družbeno političnih organizacij. Med njimi je bil tudi predsednik Ljudske skupščine LRS, tov. Miha Marinko, ki je izročil štafeto palico prvemu nosilcu — članu našega kolektiva Ludviku Zajcu

(Nadaljevanje s 1. strani)

lavci tovarne in prebivalstvo Jesenic, ko izročamo štafeto palico mlademu tekaču, članu kolektiva jeseniške železarne, ima tudi svojo značilno simboliko praznovanja dneva mladosti.

Kakor so Jesenice in podobna industrijska središča po vsej državi znana po tradicijah revolucionarnih razrednih bojev proletariata v preteklosti, kjer so se kovale in usposabljele zavestne sile za zmago naše revolucije in osvoboditev naših narodov, tako so taista središča po vsej naši državi najzanesljivejši in najodločnejši nosilec socialistične preobrazbe naše družbe danes in jutri.

Ta simbolika ima tehtno, dragoceno vsebino. Mladi delavci, vajenci, učenci iz tovarn, industrijskih središč imajo neprimerno boljše pogoje, da si izoblikujejo globljo socialistično zavest, da s to zavestjo prevevajo, navdihujejo in dajejo ton celotnemu širokemu našemu mladinskemu gibanju v vsem mnogostranskem udejstvovanju Ljudske mladine Jugoslavije.

Oblikujejo jih že sama tovarna, proizvodni proces, vzdušje kolektiva. V tej sre-

dini se kuje živahna dejavnost samoupravljalcev v tovarni in v raznoterih dejavnostih komunalne samouprave, ki je živa zlasti v industrijskih središčih take vrste, kot so Jesenice.

Počastitev, ki je izkazana Jesenicam in kolektivu železarne, da iz vaše sredine krene letošnja štafeta mladosti, nalaga predvsem mladini tega območja tudi dolžnost, da prednjači z duhom globlje in širše socialistične zavesti, da prispeva svoj dolžni delež k utrjevanju te zavesti v vseh dejavnostih in pobudah mlade generacije, v okviru dejavnosti in pobud Ljudske mladine Jugoslavije.

V nadaljevanju je tov. Miha Marinko dejal, da se naša pot kljub nasprotovanju in kritikam o tako imenovanem revizionizmu uveljavlja in do-

biva mednarodno priznanje. Ona se konsenkvntno odsvi-ta tudi v naši zunanji politiki, protiblokovski politiki, v politiki, ki je dobila veličastno priznanje v beograjski konferenci neangažiranih držav. Toda ta naša politika in njeni uspehi so odzvali negativno reakcijo na strani vodilnih blokovskih sil. Izražati se je začela v različnih oblikah, zlasti v oteževanju našega gospodarskega razvoja. Nato je tov. Marinko nakazal še nekatere naloge, ki jih bomo morali opraviti spričo nakazanih težav.

»Na kratko povedano: čim racionalnejše gospodariti na vseh področjih. To se pravi:

— pospešiti angaž vseh proizvodnih sil;

— sistem delovnih izvajati tankovsko na ki spodbuja dvopro-dnosti, to se pravi pre-j tako rast osebnih doh ki nima osnove v ustre-porastu produktivnosti;

— dosledno evantira litev dohodka, om

Tov. Miha Marinko bo štafeto palico, ki jo drži v rokah, predal prvemu nosilcu

Pozdravno pismo v arš tu, ki bo v šteti i preromalo vso Jugosl je prebrala deset oim nim gimnazijka avica nik

kritično kontrol v vsa kolektivu, komun in in cijskih službah prep vatil neutemeljen razpo osebnih dohodkov

— na vseh njih var ti pri proračunski potre ki je ne moremo pravič

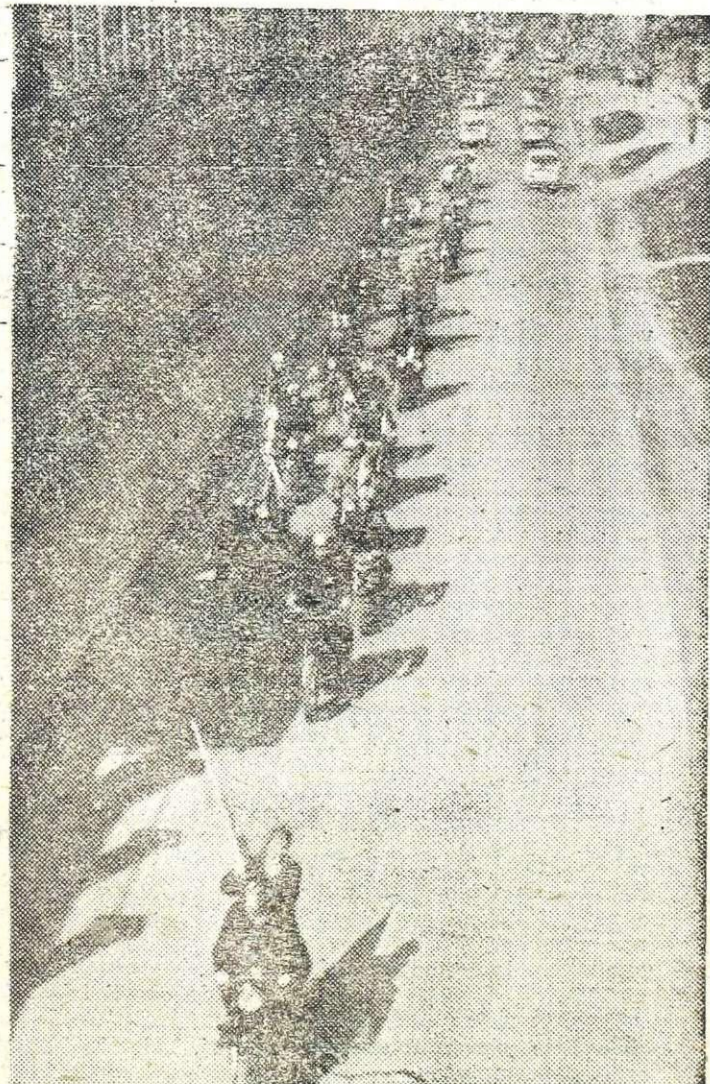
zdrav infeti adosti

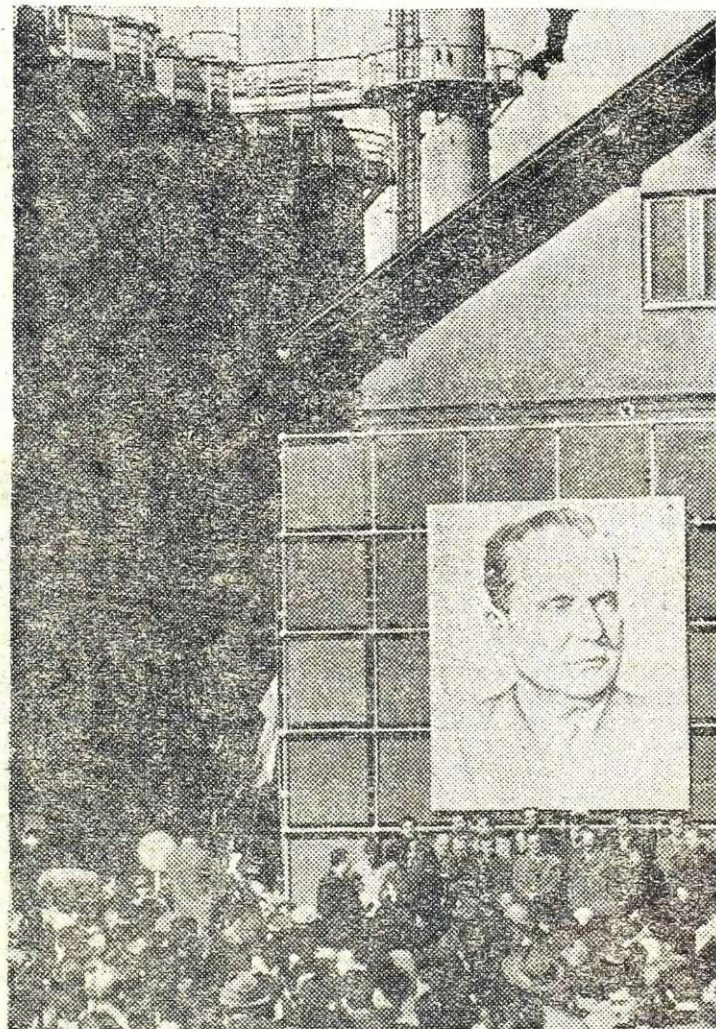
Takoj po otvoritvenem nagovoru predsednika ObLO Jesenice je spregovoril predsednik Ljudske skupščine LR Slovenije, tov. Miha Marinko

»Srečna sva jaz in ti, da lahko izročiva to štafetno palico tovarišu Titu s prisrčnimi voščili za njegov rojstni dan«, je dejal tov. Miha Marinko prvemu nosilcu Ludviku Zajcu

Tudi člani Avto-moto društva Jesenice so s svojimi vozili slavnostno spremljali štafeto

Posnetek s svečanosti ob odhodu štafete mladosti. V ozadju železarna s cowperji

funkcionarji na odgovornih mestih, ki so se pokazali nedorasi ali nesposobni za izpolnjevanje poverjenih jim nalog, na njihova mesta pa moramo postavljati sposobnejše ljudi.

trebo doslednega izvajanja teh nalog. Prepričani smo lahko, da bodo odgovorne politične sile imele vso oporo v množicah naših delovnih ljudi pri odpravljanju vseh slabosti za utrjevanje našega socialističnega sistema. Prepri-

učinkovitim funkcioniranjem družbenih služb;

— racionalno izkoriščati sklade, predvsem za neposredno razširitev proizvodnje;

— odložiti nekatere dolgoročne investicije in jih deloma preusmeriti v investicije, ki hitro dajo porast proizvodnje;

— odložiti tiste negospodarske investicije, zlasti investicije v administrativne zgradbe, ki ne služijo neposredno družbenemu standardu;

— zagotoviti družbeno intervencijo komune in višjih organov proti vsem tendencam špekulativnega omejevanja obsega proizvodnje, ki zadržuje padanje cen na trgu, oziroma povzroča dviganje le-teh;

— čim bolj osredotočiti proizvodnjo na izvoz;

— zviševati kvaliteto proizvodov za izvoz;

— zmanjševati proizvodne stroške za konkurenčnost na zunanjem trgu;

— preprečevati škodljivo medsebojno konkurenco naših izvoznikov, ki znižuje cene našim proizvodom na zunanjem trgu;

— zagotoviti kontrolo družbenih organov, kot so zbornice ter drugi in njihovo pomoč trgovskim organizacijam za pospeševanje izvoza in odpiranja novih širših tržišč itd.

Dolžnost političnih in družbenih organizacij in vseh zavestnih sil je razkrinkavati ne samo vsa kriminalna dejanja, marveč tudi vsako zlorabljanje morebitnih pomanjkljivosti gospodarskega sistema, ki nasprotuje socialističnim moralnim normam in škoduje skupnim družbenim interesom. V ta namen je treba dajati vso potrebno pomoč družbenim inšpekcijskim organom, jih izpopolnjevati in kadrovsko krepiti. Ta načela moramo uveljavljati v delavskih svetih in vseh samoupravnih organih. Preko njih moramo vztrajati, da se hitro menjajo tisti

Te in podobne naloge, o katerih nisem utegnil govoriti, niso nič novega. O vsem tem govore znani sklepi kongresov in plenarov naših političnih organizacij. Stvar je samo v tem, da te naloge poveršno izvajamo ali zanemarjamo in da nas šele večje težave, čeprav so le deloma tudi posledica teh notranjih pomanjkljivosti, opozore na po-

čani smo lahko, da se bomo tako uspešno zoperstavili vsem težavam, ki nam jih povzročajo zunanje okoliščine, da bomo tako utrdili naše pozicije za stabilnejše napredovanje v notranjem razvoju v korist vseh naših delovnih ljudi. S tem pa bomo tudi najizdatneje prispevali svoj delež širjenju progressa v mednarodnem obsegu.

ismo tovarišu Titu s štafetno palico vso Jugoslavijo, esetiškim zbrajka Slovica Luž-

trolo v vsakem inšpekcijskim organom, jih izpopolnjevati in kadrovsko krepiti. Ta načela moramo uveljavljati v delavskih svetih in vseh samoupravnih organih. Preko njih moramo vztrajati, da se hitro menjajo tisti

Koliko so dobile EE na podlagi razdelitve rezervnih skladov, zvišanja in znižanja materialnih stroškov in inventurnih razlik?

Na podlagi sklepa 27. rednega zasedanja CDS z dne 28. februarja 1962 je gospodarsko-računski sektor na 28. rednem zasedanju CDS poročal o zvišanju in znižanju materialnih stroškov. — Pri tem so upoštevali razdelitev rezervnih skladov prejšnjih pet EE na sedanje EE in pa inventurne razlike. Če upoštevamo vse to, dobimo naslednjo sliko:

Javorniški vzdrževalci o remontih 12-urno delo obvezno?

Znano nam je, da vzdrževalni obrati na Javorniku ne morejo opraviti remonta v valjarnah pri osemurnem obratovanju, kljub pomoči jeseniških vzdrževalcev. Zato je tudi letos obratovodstvo odredilo za remont v valjarni 2400, po predhodnem obvestilu na obratnem sindikalnem sestanku in zasedanju DS EE, dvanajsturno obratovanje za vse oddelke, vključno tudi strojne delavce. Pripomb ni bilo in le trije delavci so iz zdravstvenih razlogov zaprosili za oprostitve dvanajsturnega dela, kar jim je obratovodstvo ugodilo. Zato pa je bilo obratovodstvo tembolj presenečeno dva dni po objavi razporeda, ko je ob 14. uri dopoldanska izmena prekinila z delom, na delo pa je prišla popoldanska, ki bi morala sicer začeti šele ob 18. uri, kot je bilo določeno z razporedom za strojne delavce. Vsi delavci so prišli na delo in torej niso upoštevali odredbe o dvanajsturnem delu. Zakaj? Eden od vzrokov nesoglasij je neenakost osebnih dohodkov s ključavničarji v obratu. Že veliko prej so strojni delavci ugotavljali, da je njihovo delo manj cenjeno. Ključavničarji, ki so zaposleni v obratu, dobivajo dodatek za otežkočeno delo, k večjim dohodkom le-teh pa prispevajo tudi nadure, ki jih lahko opravijo. Zaradi rednih nedeljskih popravil so ključavničarji skoraj vse nedelje v službi. S tem povečujejo osebne dohodke, celotnemu kolektivu pa znižujejo odstotek po enoti izdelka.

Drug vzrok so višji osebni dohodki delavcev v valjarnah, ki imajo nižjo kvalifikacijo, krajši delovni staž, kot naši strojni delavci.

Tretji vzrok pa so bili majhni prejemki ob izplačilu 15. marca, ki so bili posledica:

- povračila dajatev za plačano odsotnost v letu 1961;
- povečanje nedovršene proizvodnje za 11 tisoč ur, kar je zmanjšalo višino formiranih osebnih dohodkov za mesec januar;
- velikega izplačila v januarju za 55 tisoč ur in preko 7 tisoč nadur;
- le 41 tisoč ur, obračunanih na naloge;
- kratkega meseca — samo 28 dni v februarju.

To so bili vzroki nizkega izplačila, istočasno pa povečanja nerazporejenega nadurnega dela. Reševati jih bo moral seveda kolektiv sam. Se večji problem pa predstavlja faktor 341,5 za formiranje sklada osebnih dohodkov, ki vsekakor ni realen z ozirom na povečane dajatve za nadurno in nočno delo. Samo pri nadurah pride do razlike blizu 2.500.000 dinarjev letno v škodo kolektiva obrata.

Zato je nujno, da samoupravni organi nadaljujejo začeto borbo za rešitev teh problemov. Člani našega kolektiva pa naj se bolj številno udeležujejo sestankov in zasedanj tudi izven delovnega časa, da bodo seznanjeni s problematiko poslovanja in v bodoče ne bo takih nepremišljenih in nekoristnih dejanj, kakršno je bilo to.

Stane Mencinger

Znižajmo število nesreč!

Večkrat smo že pisali, da je vprašanje varnosti v našem podjetju zelo pereče ter da se kljub vsem naporom varnostne službe število nesreč nikakor ne znižuje. Zato je uprava železarne sklenila, da je treba začeti široko zasnovano akcijo za zmanjšanje nesreč. V to akcijo so vključene strokovne službe v tehničnem in kadrovske sektorju, Obratna ambulanta ter zunanj sodelavci iz Zavoda za zdravstve-

no in tehnično varnost v Ljubljani.

Najprej bodo temeljito raziskali pogoje dela v železarji, vzroke nesreč in bolečin, ter šele potem izdelali natančen program primernih ukrepov. Za temeljito in sistematično varstveno vzgojo pa je sklenjeno, da se prične uvajati takoj, ker ta ne zavisi od tega, kaj bodo pokazale raziskave.

Odgovorni ljudje računajo, da bo vsa ta akcija trajala od dve do tri leta.

so ti prevozi potrebni za hitrejše nakladanje in za zmanjšanje stojnin.

Lahko rečemo, da smo s takimi sestanki zadovoljni, saj njihovi sklepi vodijo k izboljšanju odpreme blaga, zmanjšanju stojnin in bo treba tem medsebojnim posvetom tudi v bodoče posvečati nenehno skrb. Jasno pa je, da moramo pri zmanjšanju stojnin sodelovati prav vsi. O tem bi morali razpravljati tudi zbori ekonomskih enot!

P. G.

Odpravimo težave pri odpremi blaga

V zadnji številki »Železarja« smo se zadržali pri težavah in negativnih pojavih pri odpremi blaga. Nujno je namreč, da vsi spoznamo težave, s katerimi se še bori mo. Čim bolj jih bomo spoznali, tem lažje jih bomo odstranili.

Zato je nujno načrtno sodelovanje obratnih odpremnikov, prometnega oddelka in špedicije. Svoj delež pa morajo imeti pri tem seveda

tudi obratovodstva. V torek, 10. aprila, je bil drugi redni sestanek. Razprava na tem sestanku je pokazala, da so sklepi, sprejeti 28. marca, že pokazali tudi prve uspehe.

Dostava praznih voz na nakladalna mesta je v redu, tako da obrati lahko pričnejo z nakladanjem že po 6. uri zjutraj. Tako so tudi vsi odpremni dokumenti pravočasno dostavljeni na prometni oddelak in je ena največjih

težav manj, ki je dolgo bremenila odpremnike, špedicijo in prometni oddelak. Če je bila nepravilna dostava odpremnih dokumentov prometnemu oddelku, res glavni vzrok za nastale stojnine pri nakladanju, lahko trdimo, da smo uspešno rešili ta problem in stojnine ne sme biti več. Seveda, če niso še drugi vzroki! To se bo kmalu pokazalo. S skupnim prizadevanjem pa bomo od-

pravili tudi težave, ki se bodo pokazale. Želimo le, da se težave, ki smo jih že odstranili, ne bi več ponovile.

Predlagano je bilo tudi, naj se z železnico uredijo roki nakladanja in naročanja voz za odpremo le za en dan vnaprej. To nam bo omogočilo hitrejše odpremo blaga iz naših skladišč. Razpravljali so tudi o avtomobilskem prevozu blaga. — Tako smo zvedeli, pri katerih obratih

	Udeležba iz skupne rezerve iz I. pol. 61	+ udeležba za zniž. iz II. pol. 61	+ za invent. razlike	+ Saldo rez. skl. EE iz II. pol. 1961	Stanje rezerve 31. 12. po EE
Vodstvo EE topilnic	58.041	+ 41.795	+ 1.341		47.712
visoke peči	2.070.113	+ 1.546.069	+ 295.572		1.672.128
martinarna	3.430.841		- 128.741		3.302.100
elektropeč	593.303	+ 131.980			725.283
šamotarna	928.649	+ 1.072.152	+ 129.398	+ 133.947	2.264.146
livarne	1.083.424	+ 1.376.013	- 168.491		2.290.946
Vodstvo EE valjarn	21.577	+ 8.779	- 5.381		24.975
Javornik I.	1.380.947	- 121.447	- 980.922	+ 75.243	353.821
strugarna valjev	107.887		+ 63		107.950
valjarna 2400	509.224				509.224
Javornik II.	837.199	- 237.507	+ 640.467		1.240.159
žična valjarna	394.865	+ 163.298			385.384
žeklovlek	261.090	+ 1.042.578	- 172.076	+ 827.449	1.959.091
Javornik IV.	127.306			+ 217.382	344.688
Vodstvo EE predel. obr.	16.484	- 5.032	- 13.586		2.134
hladna valj. — žičarna	786.718	- 801.202	- 487.688		507.172
cevarna	256.245	+ 483.192	+ 35.031		502.172
žebljarna	188.812	+ 263.134	- 372.773		774.468
elektrodni oddelek	277.224	- 246.962	+ 13.720	+ 315.362	620.827
					359.344
Vodstvo str. energ. EE	60.505	+ 54.062	- 7.252		82.262
mehanična delavnica	3.175.183				828.514
konstr. delavnica	1.885.728	+ 1.012.332	- 998.464		1.373.584
elektrodelavnica	1.230.261	+ 1.096.228	- 6.188		2.083.273
gradb. odd.	2.147.914	+ 91.519	- 473		2.238.960
Javornik III.	2.561.364				1.813.198
promet	3.569.773	+ 3.980.898	- 74.481	+ 2.599.854	10.076.044
transport	1.431.942			+ 687.859	2.119.801
vodstvo — promet		+ 19.698	- 3.611		16.087
elektro in topl.	1.018.494	+ 1.226.008	- 12.991	+ 638.970	2.231.511
plin. in vod. en.	806.729	+ 621.409	- 33.514	+ 1.007.216	3.040.810
plin. generat.	695.804	+ 258.914	- 539		954.179
energ. gosp. +					
strum. del.	363.028	+ 317.947	- 7.177		673.798
vodstvo stroj. grupe	80.673	+ 19.590	- 8.955		56.793
OTK	941.707				941.707
komunalni oddelek	528.766				528.766
direkcija in tehn. sektor	523.730				523.730
komercialni sektor	438.121				438.121
gosp. rač. sektor	558.981				558.981
kadrovski sektor	241.722				241.722
splošni sektor	805.738				805.738
projektivni biro	166.184				166.184
Skupaj	36.562.296	+ 13.415.445	- 2.367.711	+ 6.503.332	46.259.281

Izboljšave pri avtogenskem rezanju

Pri proizvodnji jekla redno nastajajo tudi železni odpadki različnih velikosti in tež. Te odpadke, ki še vedno pomenijo dragocen vložek za SM peči, je posebna skupina čistilcev razložila na haldi, očistila za razbijalno ploščo in pošiljala nazaj pod Sava žerjave, kjer so jih avtogenski rezalci zrezali na šaržirne kose. To je zahtevalo seveda mnogo dela s ponovnim nakladanjem in prevažanjem.

V drugem polletju lani so v skladiščih nastale velike zaloge starega železa. Zaradi tega jeklarna ni mogla sprejemati v rezanje omejenih železnih odpadkov. — Nastal je problem prostora, kajti zaloga teh odpadkov znaša danes okrog 10.000 ton. Da bi rešili ta problem, smo prišli do sklepa, da bo bolj racionalno rezati te jeklarke odpadke na mestu, kjer jih čistijo. S tem odpade nakladanje, prevoz in razkladanje.

V februarju smo v glavnem z mladinsko brigado opravili potrebne izkope od mesta pri šamotarni pod tirnimi napravami do desnega dela nasipa oziroma do čistilcev železa. Delo pri izkopu je bilo zelo naporno, ker so bile nevarnosti z vremenom. Stroške izkopov in instalacije, ki so znašali 1 milijon 60.000 dinarjev, smo morali prevzeti na lastne reziške stroške.

V februarju smo pričeli tudi s poskusnim rezanjem. — Ker še nimamo odobrenega normativa, nam je jeklarna posodila tri dobre izkušene avtogenske rezalce. Prvi poskusi so pokazali, da bo delo na tem mestu zelo dobro.

Predvsem so se pokazale prednosti v ugodnem pritisku kisika. Tako so dani vsi pogoji za uspešno rezanje železa.

V to delo nameravamo vključiti osem avtogenskih rezalcev. V tečaj bomo poslali nekaj dobrih delavcev in delo organizirali smotrno, tako da bodo rezalci zaposleni samo z rezanjem brez čakanja na dvigalo. Predvidene imamo tudi izboljšave, ki bodo omogočale rezanje ob slabem vremenu. Znano je, da je prav avtogensko rezanje zelo drago, z ozirom na visoko ceno kisika, predvsem pa acetilena (kisik 10 dinarjev za kg, aceten 287 dinarjev za kg).

Stroški bodo znašali od rezanja do naložitve v koritne vozove 4,77 dinarjev za kg. Če računamo, da plačujemo nabiralcem železa pod nasipom 1,5 dinarja za kg, Odpadu 12,60 din za kg in uvoženo staro železo po 40 din za kilogram, je cena celo ugodna.

Zanimivo je, da bo ta grupa avtogenskih rezalcev na podlagi lastne proizvodnje formirala maso osebnih dohodkov. Predvidevamo, da bo postala samostojna mala ekonomska enota z lastno formirano ceno in osebnimi dohodki. Ustvarjeni variabilni del bo ostal rezalcem in ga ne bomo delili na ostale oddelke.

Nov način organizacije avtogenskega rezanja bo prinesel mnogo koristi. Predvidevamo okrog 10 milijonov din prihranka letno zaradi manjšega števila manipulacij, hitrejšega rezanja in manjše porabe plina.

Niko Bernard

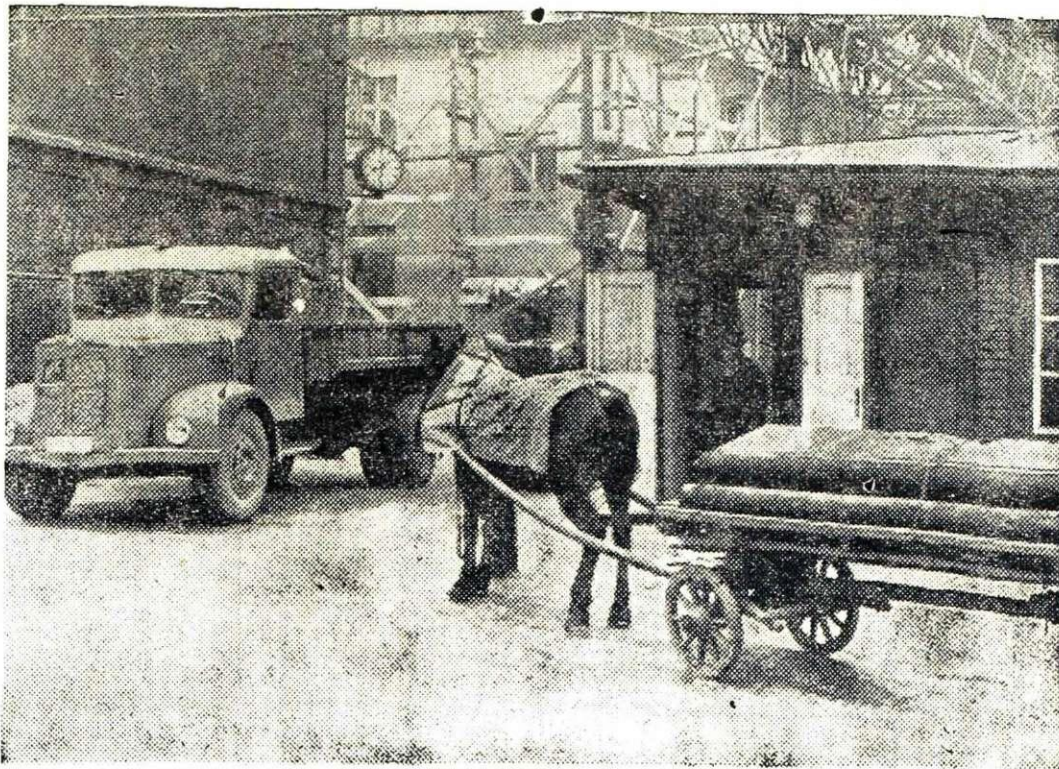
Dnevno zasledujemo finančni uspeh

Da bi izpolnili finančno družbeni načrt za leto 1962 v vrednosti 35.720.821.000, moramo dnevno prodati za 117 milijonov 117.446 dinarjev naših izdelkov. Spodnja tabela nam prikazuje, kakšna mora biti realizacija po posameznih obratih:

Obrat	Planirano letno din	dnevno din
Težka proga	615.040.000	2.016.524
Lahke proge	3.500.548.000	11.477.348
Žična valjarna	633.896.000	2.078.348
Valjarna 2400	8.986.248.000	29.463.226
Valjarna 1300	6.466.065.000	21.200.213
Jeklovlek	1.360.512.000	4.460.695
Hladna valjarna	3.366.616.000	11.038.085
Žičarna	4.656.968.000	15.268.748
Žebljarna	1.909.893.000	6.261.944
Cevarna	1.824.074.000	5.980.570
Elektrodni oddelek	1.600.925.000	5.248.935
Usluge	800.000.000	2.622.952
ŽELEZARNA	35.720.821.000	117.117.446

V prvih dveh mesecih smo dosegli 5.678.830.483 dinarjev ali 305.112.000 dinarjev manj, kakor smo planirali. Letni plan pa smo izpolnili s 15,9 %. Po nepopolnih izračunih smo v I. kvartalu za okrog 151.000.000 pod realizacijo.

Janez Rozman

Ob pripravah na Štáfeto mladosti se je ta slika hitro in precej spremenila

Likvidacija osnovnih sredstev

Centralni delavski svet je na 28. zasedanju 23. 3. 1962 na predlog komisije za osnovna sredstva sklenil, da se likvidirajo naslednja osnovna sredstva s tem, da se obvesti o likvidaciji vse obrate:

Tek. št.	Sifra	Obrat Naziv osnovnih sredstev	Invent. št.	Osnovna vrednost	Sedanja vrednost
1.	613-41-004	Transportni trak »Stohr«	5045	1.392.628	
2.	613-41-005	Transportni trak »Stohr«	5046	1.392.487	
3.	613-41-006	Transportni trak »Stohr« MARTINARNA	4057	1.392.487	
4.	165-21-005	Skladišče in hig. napr. (žens.)	237	1.374.516	154.173
5.	435-41-002	Škarje za rez, žel. 30 t, 24 h	1207	14.937.273	
		ŽIČNA VALJARNA			
6.	162-31-031	Hala žične valjarne	17	70.713.345	
7.	165-31-021	Skladišče v stari luž. (lcs.)	462	5.080.725	
8.	165-13-009	Skladišče orodja in rezervnih delov	3226	178.425	24.685
9.	165-13-004	Hala hig. prostorov (zidana)	18	723.879	30.090
		PLINSKI GENERATORJI			
10.	161-25-007	Generatorska hala pri martinarni — delna likvidacija 25 %	5478	28.600.000	18.860.000
11.	312-11-001	Plin. gener. št. 1 (pri mart.)	5148	21.977.933	
12.	312-11-002	Plin. gener. št. 2 (pri mart.)	5149	21.977.933	
13.	312-11-003	Plin. gener. št. 3 (pri mart.)	5150	21.977.933	
14.	312-11-004	Plin. gener. št. 4 (pri mart.)	5151	21.977.933	
		GRADBENI ODDELEK			
15.	165-31-021	Zidar. sklad. pod rakami	00462	5.080.725	7.172
16.	164-61-003	Apnena jama pod rakami	04231	257.400	89.796
		UPRAVA			
17.	761-31-023	Računski stroj »Mauser Cord« knjižni, tov. št. 230	10728	94.770	
18.	761-31-062	Ročni računski stroj Numeria tovarniška številka 10072	3972	63.180	
Skupaj				219.193.572	19.165.920

Spet nekaj rezultatov ankete

V zadnji številki je bilo že navedeno število zaposlenih zakoncev, gotovo vas bo še zanimalo, kako to izgleda po kvalifikacijah:

od 154 zaposlenih NK-P ima 98 ali 64 odstotkov zaposlenih zakoncev;

od 737 zaposlenih PK-N ima 433 ali 58,8 odstotka zaposlenih zakoncev;

od 2673 zaposlenih KV-S ima 1122 ali 42 odstotkov zaposlenih zakoncev;

od 901 zaposlenih VK-S ima 295 ali 32,7 odstotka zaposlenih zakoncev;

od 115 zaposlenih VS ima

60 ali 52 odstotkov zaposlenih zakoncev.

Iz podatkov je razvidno, da je največ zakoncev zaposlenih od NK delavcev, pri katerih so tudi največje potrebe po dvojnem zaslužku. Vsaka naslednja kvalifikacija ima manj zaposlenih, le pri visokih uslužbencih se zopet dvigne, kar pa gre na račun višjih kvalifikacij in s tem večje možnosti za zaposlitev.

1364 žena od pri nas zaposlenih mož prejema iz lastnega delovnega razmerja

mesečno povprečno 21.235 din osebnega dohodka.

524 mož od pri nas zaposlenih žena pa povprečno 33.224 din mesečno.

Ostalih družinskih članov z lastnimi dohodki je 2468; od tega je 620 upokojencev. Njihovi osebni dohodki so v letu 1961 znašali povprečno 14.773 din.

Poleg dohodkov v podjetju ima 265 članov kolektiva honorarno zaposlitev in so za to v letu 1961 prejeli povprečno po 9500 din mesečno. — P. Z.

Dal Ko bo svoboda...?

In glej. Naključje je hotelo, da se bo že danes zopet srečal z njo. Videl jo bo in ji povedal, da je vse te mesece mislil nanjo in da jo ljubi, ljubi, kakor se ni ljubil nobenega drugega človeka na svetu. Težka doživetja zadnjih tednov bodo pozabljena, razblinila se bodo ob njenem zvonkem smehu kakor da jih ni bilo in njegove oči bodo pile njeno lepoto, v njegovem srcu bo sreča, tako velika sreča, da je že samo ob misli nanjo neizkreljivo srečen...

Svet mu postaja znan, kakor da bi ga že večkrat videl in ne šele drugi... Tam, kjer pot ostro zavije, tam na ovinku bodo ugledali Radovno in potem se bodo naglo spustili navzdol. Kmalu bodo v vasi, kmalu bo videl Marico... Stopil je hitreje in se ni menil za ostre bolečine v oteklih nogah, katerih koža ni bila več podobna človeški, marveč je bila od ozeblin razmrvarjena in razmesarjena kakor z nožem vse od stopal do stegen.

Stopal je hitro. Hitreje kakor drugi. Za seboj je pustil Stojana, ki se je opotekal pod mitraljezom, prehitel je Johna, Marjana in Pepčka, dokler ni bil pri komandantu in je na ovinku kakor on obstal.

Obstrmel je, kakor da ne vidi prav, kakor da ga je oslepela utrujenost. Zamajal se je in zrušil bi se, da se ni oprijel debela bukve. Iz doline so zijale vanj kakor škrlasta čeljust ožgane ruševine: Radovne ni bilo več.

»Moj bog,« se je iztrgalo iz njega... »Kdaj so požgali Radovno?«

Molk mu je odgovoril. Nihče ni vedel kdaj. Vsiljevala se jim je le misel, da so morda s hišami vred zgoreli tudi ljudje od dojenčkov do starčkov, vsi, ki so jih požigalci in morilci našli.

Miha Klinar

KMALU

Rudi je odganjal strahotno misel, da bi zgorela tudi Marica. Ni vedel, da so Radovno požgali že dvajsetega septembra; obkolili so vas in vdrlji vanjo in vse, ki so jih v vasi našli — otroke, dekleta, žene in starčke, postrelili. Nekateri niso bili niti mrtvi, a to požigalcev in morilcev ni motilo; zažgali so strehe nad njimi in umrli so v plamenih. Zgoreli so, kakor so zgorele hiše in na oknih krvavi nageljni in pelargonije. In med njimi je zgorela tudi Marica, o kateri je Rudi še maloprej tako veselo razmišljal in se veselil svidenja z njo. Zdaj so njegove oči obupano strmele v ugasli grob v dolini, bolečina je ostro orala v njem. Obraz je skrnil za bukev; nihče ni videl solz, ki so mu navrele na lica. Pa ni bil sam, ki je jokal. Jokal je tudi Marjan...

John je z grozo gledal na ruševine. Vedel je — partizani so mu že pripovedovali o strahotnih nemških požigih —, vedel je, da so med temi ruševinami našli ognjeni grob tudi ljudje, da so zgoreli kakor žive plamenice.

Strmeli so v ožgane ruševine. Svetle misli na srečanje z dobrimi ljudmi so zoglele. Ob misli na njihovo strašno usodo so pozabili celo, da je zdaj pokopano tudi njihovo poslednje upanje na hrano, ki so jo njihova, do kraja izčrpana telesa nujno potrebovala.

Na hrano nihče več ni mislil. Kakor žalostni in obupani pogrebeci so se spuščali navzdol v dolino. Sli so skozi mrtvo vas, ne meneč se, da je zasikalo nad njimi nekaj krogel. Še sklonil se ni nihče. Prepričani so bili, da krogle niso bile namenjene njim. Morda streljajo nekje v Spodnji Radovni kurirji; zagledali so morda kakega srnjaka in ga bodo podrli. Tudi oni bi ga poiskali in ga ubili, a niso imeli niti enega samega naboja več.

Sli so, razmaknjeni drug od drugega po nekaj metrov. Še je zažvižgala kaka krogla nad njimi, potem pa so jih skrile ruševine požgane hiše blizu rečice, ki se je čista, da si ji videl dno, vila kakor smaragdni pas po dolini. Ožgan, a nepožgan most je vodil čeznjo. Ko so bili na mostu, so zopet zasikale nad njimi krogle.

»Ti kurirji nas bodo še ubili, če ne bodo kmalu podrli srnjaka,« so mislili.

Niso niti slutili, da strelja nanje s pobočij nad Spodnjo Radovno sovražna zaseda.

Prečkali so dolino.

Cesta se je izgubila v gozdu, strmina Poključke jih je sprejela vase.

Šele proti jutru so prišli na Gorjuše...

Konec

JESENIŠKA KOMUNA in njeni problemi

Kako je preskrbljeno za varstvo otrok na Jesenicah?

Zelo neprijetna ugotovitev je za Jesenice, da smo vse premalo storili za rešitev problema varstva otrok. Vedno več je družin, da sta oba starša zaposlena, s tem pa je tudi vedno več otrok prepuščenih samim sebi.

Trenutno so v občini tri varstvene ustanove s skupno kapaciteto 245 otrok. Spričo velikega števila prosilcev je našlo varstvo v teh ustanovah 335 otrok. Kljub temu pa so morali odkloniti sprejem 93 otrok. V varstvo sprejemajo predvsem otroke obeh zaposlenih staršev. Te ustanove so bile ustanovljene za varstvo predšolskih otrok, vseeno pa so dobili varstvo tudi šolski otroci. To velja zlasti za DID Angele Ocep-kove na Plavžu, saj nudijo 21 šolskim otrokom dopoldansko oziroma popoldansko varstvo, ki lahko pod nadzorstvom vzgojiteljice opravi- vijo domače naloge in druge šolske obveznosti.

V otroških vrtcih na Plavžu in Savi dobijo otroci tudi tople obroke hrane: zajtrk, malico in kosilo. Stroški za celodnevno prehrano (dvakrat malica in kosilo) znašajo na Plavžu 3990 din mesečno, samo za malico in kosilo 3310 din, samo kosilo pa stane 75 din dnevno. V vrtcu na Savi stane kosilo poleg oskrbnega dne 1500 din na mesec.

Poleg tega plačajo starši še prispevek za varstvo, ki znaša za enega otroka:

v DID A. Ocep-kove na Plavžu od 800 do 1000 din; v otroškem vrtcu na Savi 1000 din;

za varstvo nad 6 ur pa od 1200 do 1400 din;

✓ otroškem vrtcu na Koroški Beli 800 din.

Tako znašajo stroški za celodnevno oskrbo v DID na

Plavžu 4600 din mesečno ali 3610 din mesečno za delno oskrbo, oziroma 90 din dnevno, če je otroku potrebno samo kosilo.

Teh nekaj podatkov nam pove, da je to, kar imamo, sicer dokaj solidno urejeno, vendar še zdaleč ne odgovarja potrebam na terenu.

O teh problemih so razpravljali na skupnem posvetu predsedstva stalne konference za družbeno dejavnost žena in predstavnikov stano- vanjskih skupnosti.

V razpravi so ugotovili, da je vse premajhna povezanost med stanovanjskimi skupnostmi in organi v podjetjih. Skrb za razvoj varstvenih ustanov je tudi stvar podjetij, saj na proizvodnost med drugim vpliva tudi počutje zaposlenih staršev. Nujno je treba vključiti družbena sredstva za razvoj varstvenih ustanov. Sredstva za to dejavnost ne bi smela biti nikoli problematična. Ne bi smeli pozabiti, da je tudi v tem primeru preventiva znatno cenejša od kurative. Stroški domske zaščite za vzgojno zanemarjene otroke so znatno višji od stroškov v varstvenih ustanovah. V urbanistični zasnovi perspektivne gradnje stanovanj naj bi upoštevali tudi prostore za varstvo otrok. Tako bi lahko uporabili takozvane cenejše oblike varstva otrok.

Nujno je treba urediti odprta in pokrita igrišča. Stanovanjska skupnost »Sava« predvideva, da bodo do jeseni zgradili dvojne otroških igrišč.

Pri problemu financiranja so bili mnenja, naj bi se z oskrbninami približali ekonomski ceni, saj so sedaj koristniki uslug vrtec na boljšem v primerjavi s tistimi, ki plačujejo za privatno varstvo otroka 5000 do 6000 din mesečno. Družbene subvencije naj bi prvenstveno uporabili za razširitev kapacitet.

Ob zaključku razprave so sklenili:

— sklicati sestanek s predstavniki podjetij glede varstvenih ustanov in njih financiranja. V ta namen bodo izdelali točne analize stanja in potreb;

— izdelati resolucijo in jo predložiti ObLO, ki naj bi do novogradenj zavzel določeno stališče;

— Uo varstvenih ustanov naj pregledajo problematiko oskrbnin in izdelajo tozadevne predloge o višini oskrbnega dne. Maksimalna cena naj ne bo previsoka.

Starši! Za čimboljšo rešitev nakazanega problema je nujno potrebno vaše sodelovanje in od vas samih je mnogo odvisno, kako in kdaj bomo rešili ta problem.

Vse za srečno in zdravo rast mladega rodu. Z. P.

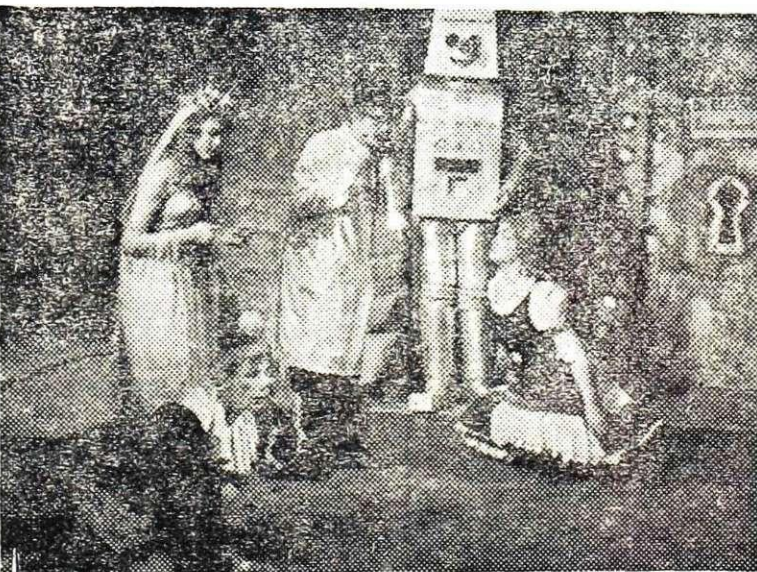
Mladi upravljavci

Vloga mladinskih proizvodnih konferenc

V sredo, 28. marca, je bilo v Ljubljani republiško posvetovanje o problemih mladinskih upravljalcev in o njihovem vključevanju v sistem gospodarjenja in samoupravljanja.

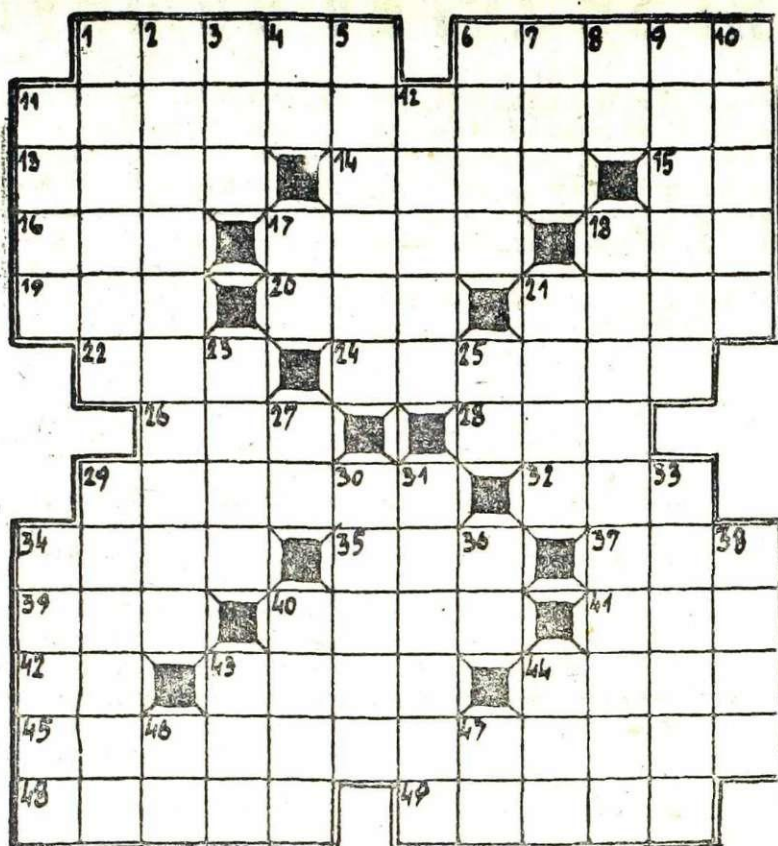
Na posvetovanju so govorili o težavah, s katerimi se srečujejo mladi ljudje pri delu v aktivih LMS ali na delovnih mestih v ekonomskih enotah. Ugotovljeno je bilo, da klubi mladih proizvajalcev ne delujejo tako, kakor bi morali, ali pa jih sploh ni. Tudi ob uvajanju mladinskih proizvodnih konferenc marsikje klubi mladih proizvajalcev ne odigrajo svoje vloge, čeprav bi lahko s svojim delom uspešno nadaljevali. Vsekakor bi o gospodarskih in drugih vprašanjih uspešno razpravljali na mladinskih proizvodnih konferencah, ki imajo pred klubi mladih proizvajalcev to prednost, da predstavljajo množično obliko dela ter

(Dalje na zadnji strani)

Gledališče »Toneta Čufarja« je v soboto 7. aprila uprizorilo igro Saše Škufca »Punčka sanja«. To je bila krstna uprizoritev in gledalci so navdušeno pozdravljali nastopajoče

Križanka

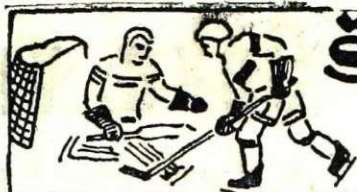
Vod.: 1. rečno prometno sredstvo, 6. močan vihar, 11. in 45. naziv za enega od vrtnih strojev v mehanični delavnici, 13. vlečenje, 14. partizansko ime narodnega heroja Staneta Semčiča, 15. različna soglasnika, 16. če, 17. žensko ime, 18. primitivno orožje, 19. jadranski otok, na katerem je bilo med vojno zloglasno taborišče, 20. nemški spolnik, 21. reka na Koroskem, 22. okrajšan naziv ene izmed jugoslovanskih republik, 24. glasbeni interval, 26. naplačilo, 28. osebni zaimek, 29. pripadniki indijskega plemena, ki so osnovali današnje mesto Mexiko, 32. makedonski narodni ples, 34. južni Slovani, 35. avstrijska poročevalska agencija, 37. izumrla vrsta pingvina, 39. očiščeno žensko ime, 40. zimska padavina (letos tudi pomladna), 41. katran, 42. samo, 43. znani, že umrli pariški modni kreator, 44. del korana, 45. elej 11. vodoravno, 48. reka v Franciji, 49. tovarna v Kamniku.

Navp.: 1. kraj na Primorskem, 2. sprememba, predru- gačenje, 3. podoba, 4. začetek azbuke, 5. prvi slovenski pesnik, 6. palica za čiščenje pluga, 7. kratica italijanske radijske družbe, 8. zaporedni črki, 9. portugalska posest v Afriki, 10. del sukanca, 11. jadranski otok, 12. polnilo, 17. začetnici slovenskega tenorista, člana dunajske državne opere, 18. književnost,

slovstvo, 21. del naboja, 23. ribje koščice, 25. okrajšava za alpinistični odsek, 27. tuj dvoglasnik, 29. dolgoletni jugoslovanski reprezentant v waterpolu, 30. težko strelno orožje, 31. bojni strup, 33. močno utrjen otok pred jugo- zahodno obalo Francije, 34. žensko ime, 36. simbol za žlahtno kovino, 38. določen predel, mesto, 40. moč, ener- gija (množ.), 43. časovna eno- ta, 44. okrajšan naziv strojne tovarne v Sloveniji, 46. za- četnici jugoslovanskega raz- iskovalca, ki se sedaj mudi z ekspedicijo v Afriki, 47. sim- bol za silicij.

»Kaj pa ti, Janez? Ali boš tudi ti avto kupil?«
»O, ne! Le solate sem si zaželel, pa saj veš, da jo danes najlažje kupiš s pomočjo banke.«
»Oh, ta solata...!«

ŠPORT IN KULTURA

Oblike športne rekreacije

V naši tovarni je šel raz- voj športne dejavnosti sko- raj povsem v eno - čisto, športno, tekmovalno smer v obliki raznih tekmovalij, za katere skrbi komisija za šport pri IO sindikalne organiza- cije. V številnih tekmah za prvenstvo Železarne v letnih in zimskih metalurških šport- nih igrah je lepa tradicija in še lepši uspehi.

Druga oblika športne de- javnosti, ki je znana v mno- gih tovarnah in ustanovah v inozemstvu, pa tudi pri nas, je tako imenovana športna rekreacija. Ta ima namen po- sredovati določeno mero te- lesne aktivnosti predvsem v obliki zdravega razvedrila in s tem najbolj primernega od- diha. Taka razvedrilna obli- ka v obilni meri posreduje vse dobrine, ki jih nudi šport- na aktivnost, samo v bolj pri- stopni obliki.

Pri športni rekreaciji ni- kakor ni neizogibno potreb- no načrtno urjenje in tren- niranje, pa tudi ne tekmo- vanje. Človek se sam odloči, kaj bo gojil, na katerem me- stu in v katerem času. Člo- vek svobodno izbira, skladno s svojimi potrebami, želja- mi, interesi, nagnjenji in svojim standardom, tiste oblike, ki mu z ozirom na zahteve dela najbolj odgo- varjajo. Gre za to, da čim večje število delovnih ljudi

spozna in uživa blagodejni učinek telesnega naprezanja in gibanja na prostem ter da jim to postane notranja po- treba. Za tak rekreacijski šport pa mnogokrat niso po- trebne niti drage naprave.

Katere izmed oblik šport- ne rekreacije so primerne za naše delavce in ki najbolj odgovarjajo našim razmeram, je gotovo pomembno vpra- šanje. V naši tovarni večina delavcev naporno dela v vro- čih zaprtih obratih. Zlasti v ko prahu, plina, ropota, sla- metalurških obratih je veli- ba razsvetljava, vlaga, veli- ka možnost hudih nesreč, raznih prehladnih in poklic- nih obolenj. Delo v naših obratih je mehanizirano. Ta- ko delo pa človeka ne zapo- sluje harmonično, niti v fi- zičnem niti v psihičnem po- gledu. Človek sicer mora de- lati zaradi življenjske neje- toda v prostem času si po- išče tisto, česar ga je mo- derna način dela oropal. Želi

si v prirodno okolje! Na son- ce, na čisti zrak, proč od monotonije tovarne. V za- meno za vedno iste ritemske gibe, ki se ponavljajo iz dne- va v dan, želi v prostem ča- su tudi v gibanju novih do- živetij in novosti!

To naj mu nudi rekreacija. Tako naj mu odkriva nove odnose med stvarmi, ga na- polnjuje z novimi spoznanji o prirodi, o sebi, o sočlove- ku in o družbi. To so nepre- cenljive vrednote, ki pa jih moderna industrializacija de- lovniku človeku odvzema.

Metalurški delavec živi in dela osem ur dnevno v škod- ljivi delovni okolici. Čeprav je delo donekle mehanizira- no, ga še vedno obremenju- je tako psihično kot fizično. Tak način življenja in delo pa ustvarjata z vsakim dnem večje probleme v zdravstve- nem, socialnem, tehničnem in ekonomskem smislu.

(Konec prihodnjic)

Z občinske konference jeseniških tabornikov

Po vseh taborniških enotah v naši občini so izvedli občne zbornice in pregledali uspehe v preteklem letu. Nazadnje je imelo svoj letni občni zbor občinsko taborniško starešin- stvo Jesenice. Po referatu predsednika, tov. Ivana Ger- šaka, je bila živahna razpra- va, iz katere povzemamo ne- kaj misli:

V taborniško organizacijo je sedaj vključenih v naši občini preko 500 mladine. Ta- ko imamo že v več krajih ustanovljene taborniške eno- te, ki so v preteklem letu s svojim delom dosegle zado- vo-

ljive uspehe. Taborniki so sodelovali pri vseh večjih pri- reditvah v okviru 20-letnice vstaje jugoslovanskih naro- dov in jubilejnega mladins- skega festivala, za kar so do- bili od Občinskega komiteja LMS vse priznanje. Poleg ta- borniških akcij v občini, so naši taborniki sodelovali tu- di na okrajnih in republiških taborniških prireditvah. Ob- činsko taborniško starešinstvo je tudi uspešno organiziralo, kakor vsako leto, poletno ta- borjenje v Novigradu. V bo- doče bomo taborniško orga- nizacijo popularizirali še v ostalih krajih naše občine, tesno sodelovali z ostalimi družbenimi in političnimi or- ganizacijami, predvsem s kra- jevnimi stanovanjskimi skup- nostmi, s katerimi bi skupno urejevali prostore, ki so še vedno zelo pereče vprašanje. Letni občni zbor je dobro uspel, saj je bilo sprejetih veliko predlogov, ki bodo ko- rištili nadaljnjemu razvoju taborništva v naši občini.

Jože Vindišar

Rešitev križanke iz prej- šnje številke

Vod.: 1. volivec, 8. Adaka- le, 9. kazen, 10. oka, 12. ave, 13. roji, 15. A(lfred) N(obel), 16. animato, 18. n(ogometni) k(lub), 19. Enos, 20. žar, 22. krt, 23. aviza, 25. Deborah, 28. Anabaza.

Rešitev rebusa

Volimo najboljši!

Naše perspektive

Pomembne ugotovitve

Izreden vzpon v razvoju socialističnih družbenih odnosov, ki smo ga dosegli v zadnjih letih, nam je kot spremni pojav prinesel tudi določene probleme in težave v našem gospodarstvu. Te težave se kažejo tako v prenizki kmetijski proizvodnji, v težavah na trži- šču industrijskih proizvodov, kakor tudi znotraj posameznih pod- jetij, kjer je vprašanje obratnih sredstev postalo zelo pereče.

Vse te težave so po eni strani odraz slabosti, ki so se več let

kopičile v podjetjih, so pa tudi posledica neučinkovitosti raznih operativnih organov, ki bi morali v vse bolj zamotanih pogojih hitreje in bolj elastično reševati nastale probleme.

Čeprav so te težave prehodnega značaja, je nujno, da organiza- cijo proizvodnje, tehnologije, specializacije razvijemo do čim višje stopnje in da pri tem izkoristimo dosežke znanosti v največji meri.

Reševanja teh problemov se moramo lotiti z največjo resnobo, kajti površno pojmovanje problemov in težav bi vodilo k še glob- lji zastojem in motnjam ter še večjim ekonomskim problemom.

Smo pred volitvami v novi CDS. Ali so naši kandidati priprav- ljeni in usposobljeni, da prevzamejo take naloge?

Vloga mladinskih proizvodnih konferenc

(Nadaljevanje z 10. strani)

Konkretno obravnavanje proizvodnih vprašanj. Mladinske proizvodne konference uvajamo tudi zato, da bi mladinci lahko izmenjali svoja stališča in mnenja in da bi se seznanjali s problemi proizvodnje in delitvijo dohodka. — Te konference omogočajo mladim, da aktivno sodelujejo pri reševanju problemov, da vplivajo na sprejemanje pomembnih sklepov in stališč, bodisi v gospodarski organizaciji ali pa v ekonomski enoti. Proizvodne konference so predpriprava za zbornice proizvajalcev in zasedanja samoupravnih organov v gospodarski organizaciji. Da bi te konference bile kar najbolj uspešne, je treba obravnavati predvsem tiste probleme, ki mlade ljudi najbolj zanimajo, probleme v proizvodnem procesu in pri delitvi dohodka. Mladinske proizvodne konference so primerne tudi zato, da mladi ljudje lahko sodelujejo pri dokaj obširnih razpravah o razvoju in perspektivah gospodarske organizacije, seveda na osnovi perspektivnega načrta gospodarskega razvoja. Poleg tega zanimajo mlade ljudi tudi težave gospodarske organizacije z notranjim in zunanjim trgom, s cenami izdelkov in podobno. Zanimivo poglavje pri delu mladinskih konferenc predstavlja tudi razvoj organov delavskega upravljanja. Mladi ljudje so vsakakor zainteresirani, kakšne pristojnosti imajo ekonomske enote, zanimajo jih tehnološki postopki in drugi problemi.

To je le nekaj problemov, ki bi jih morali obravnavati na mladinski konferenci. Seveda naj mladi sami povedo, kateri problemi jih najbolj zanimajo in o čem bi najraje govorili. Njihove pobude bodo dobrodošle tudi klubom mladih proizvajalcev, ki bodo pripravili vse potrebno za razpravo.

Klub mladih proizvajalcev bo dejansko študijska analitična skupina mladih proizvajalcev, ki se zanimajo za probleme upravljanja in proizvodnje. Analizirani in preštudirani predlogi pa so pripravljeni za mladinsko proizvodno konferenco, kjer se z njimi seznanijo vsi mladi proizvajalci. Delo kluba mladih proizvajalcev mora biti na primerni strokovni in idejni višini, zato je najvažnejša kvaliteta študijskega dela. Tako bo klub mladih proizvajalcev ob mladinski proizvodni konferenci v široki obliki dela lahko odigral pomembno vlogo. — V.

Železarski
GLOBUS

AVSTRALIJA — Povpraševanje po beli pločevini se je v Avstraliji dvignilo v zadnjem času za 50 odstotkov in so zaradi tega nastale težave v preskrbi s kositrom. Vendar so pred nedavnim odkrili v Queenslandu nahajališča kositrove rude, kar bo zmanjšalo deficitarnost te surovine.

PAKISTAN — Do leta 1965 bodo zgradili dve novi valjarni s skupno letno kapaciteto 400.000 ton valjanih izdelkov. Prva, ki jo bodo postavili v Chittagongu, bo imela letno proizvodnjo 100.000 ton in druga, ki bo zgrajena v Zahodnem Pakistanu, 300.000 ton letno.

Lep uspeh javorniških strelcev

Zaključen je prvi del li-gaškega tekmovanja z zračno puško v kranjskem okraju. Strelske družine so bile razdeljene v štiri skupine po 14 družin. Vsaka strelska

ZELEZAR, tednik — izdaja: Železarna Jesenice — glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — ureja redakcijski odbor. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Naslov: Uredništvo »Železar«, Železarna Jesenice, telefon št. 394. — Tisk CP »Gorenjski tisk« v Kranju

družina je tekmovala z vsako v svoji skupini, torej trinajstkrat. Ekipo vsake strelske družine je sestavljalo 10 strelcev. Strelci Javornika in Koroške Bele so dosegli lep uspeh, ko so premagali vse svoje nasprotnike, med njimi tudi najtežja nasprotnika SD »Matija Verdnik« Jesenice in SD »Sava« Kranj. Zmagovalne ekipe vseh štirih skupin se bodo srečale v finalu za naslov najboljših ekip v kranjskem okraju.

Očka, vrni se zdrav domov!

Ali ni ganljiv napis in pogled na otroka na sliki, ki že par let opozarja delavce, očete, može, skratka vse člane našega kolektiva, naj bodo pri svojem delu trezni, preudarni, naj čuvajo svoje zdravje in življenje, da ne bodo ostale njihove družine brez bodo razdrti topli družinski, da ne bodo naši otroci prepuščeni sami sebi, da ne bodo izgubili to, kar jim je na svetu najdražje — svoje starše.

Ali smo prisluhnili z vsem človeškim dostojanstvom analizi nesreč, ki so se zgodile v jeseniški komuni v letu 1961. Ali lahko opravičimo tako visok krveni davek, 12 mrtvih,

okrog 2000 ponesrečenih, preko 28.000 izgubljenih delovnih dni, izplačana nadomestila za osebne dohodke pa so znašala 38.280.336 dinarjev.

Iz lastnih ugotovitev smatram, da se pri vseh teh pokazateljih še vedno ni vsem omeščalo srce. Še vedno vztrajajo pri svojih starih navadah, ne zavedajoč se, da jih bodo le-te slej ko prej spravile v nesrečo, ki je lahko manjša ali večja.

Naj navedem nekaj primerov! Pred kratkim sem se pozno zvečer vračal domov; z namenom, da bi si kupil nekaj za večerjo, sem zavil v Kazi-no. Pri strežnem pultu so mi vzbudili pozornost trije delavci v delovnih oblekah z emblemom železarne na prsih. Pili so črno pivo in žganje. Predno pa so se poslovili, so si napolnili dve steklenici vina in jih skrbno spravili pod de-

lovne obleke. Skenil sem, da o tem opozorim vratarja. Vendar ne z namenom, da bi bili ti tovariši kaznovani, temveč v slučaju nesreče, katera bi se jim lahko pripetila, bi mi bila vest mirna in se ne bi smatral kot sokrivca. Po dolgem prerekanju z vratarjem sem mu le dokazal, da sem vse to na lastne oči videl. Odločil se je, ker jih je pač dobro poznal, da jih pokliče nazaj in da pustijo vino v vratarnici. Isti primer sem pri istem vratarju doživel še dvakrat. Pri zadnjem, upam, da je bil res zadnji, pa se je po 20-minutnem razgovoru le zavedal in priznal, da bi bil v slučaju nesreče tudi on med sokrivci in da njegovo srce ne bi zdržalo trenutka, ko bi žena z otrokom s solzami v očeh prišla po ponesrečenega očeta in moža.

A. Z. J

Varujmo svoje oči!

Letošnja mednarodna akcija Dan zdravja je bila namenjena obvarovanju oči pred slepoto. Poleg te akcije pa je na pobudo zveznega Izvršnega sveta in Zveze slepih Jugoslavije bilo sklenjeno, da bo v naši državi od 8. do 15. aprila tudi teden boja proti slepoti.

Navadno se ljudje niti ne zavedajo, kako dragocene so oči, ker morda v življenju nimajo nikoli problemov glede vida. Zaradi tega nikoli ne pomislijo, koliko nevarnosti preti očem, ki lahko povzročijo izgubo vida. Samo pomislimo, koliko nevarnosti za oči obstoja v naši železarni. Skoraj ni delovnega mesta, kjer ne bi bilo nevarnosti, ki lahko pomeni večno temo. Imamo delovna mesta, kjer morajo zaposleni delavci opravljati zelo natančna dela, spet drugje predstavljajo nevarnost iskre in prah. Vsi želimo, da bi imeli na delovnem mestu pravega človeka, toda pri tem je tre-

ba dobro poznati zahteve in potrebe delovnih mest, na drugi strani pa sposobnosti delavcev, ki jih sprejemamo in uvajamo.

Kadar odredimo delavca na delovno mesto, moramo vedno pomisliti, ali je odredeno delo zahtevnejše, kakor ga zmorejo njegove oči. V primeru, da njegove oči niso sposobne za določeno delo, delavec ne more tako hitro in natančno delati, lahko pa pride tudi do tega, da delavec izdelek pokvari.

Ob zaključku še nekaj podatkov o poškodbah na očeh, ki so jih utrpeli člani našega kolektiva v lanskem letu. V letu 1961 je iskalo prvo pomoč zaradi poškodb na očeh 62 naših sodelavcev, od tega 14 iz topilnic, 19 iz valjarn, 16 iz predelovalnih obratov in 13 iz strojno-energetske enote. Največ je bilo tužkov v očeh, opeklin in vnetja roženice, ki običajno nastane zaradi slabih zaščitnih očal pri varjenju.

Železarska industrija v Sovjetski zvezi l. 1961

V nasprotju z zapadnoevropskimi državami in ZDA, kjer se je pojavilo v določenih obdobjih leta 1961 zniževanje proizvodnje jekla zaradi pomanjkanja naročil, je Sovjetska zveza tudi v preteklem letu nadaljevala s precejšnjim tempom izgradnje, večanje kapacitet in izboljšanje tehnoloških procesov v železarski industriji.

V proizvodnji grodlja so železarne Sovjetske zveze dosegle v letu 1961 v primerjavi s letom 1960 lepe uspehe. Proizvedle so približno 50 milijonov ton grodlja, kar je za okoli 9% več, kot v letu 1960. Povprečno porabo koksa v plavžih so znižali pri proizvodnji belega grodlja za 29 kilogramov na tono grodlja in pri sivem grodlju za 75 kg na tono. K temu znižanju porabe koksa so pripomogli predvsem naslednji faktorji: uporaba zemeljskega plina, zvišana temperatura zraka, povečana količina aglomerata v vsipu in povečanje njegove bazičnosti, kar je omogočilo znižanje povprečne količine apnenca v vsipu pri proizvodnji belega grodlja od 247 na 221 kg na tono. Izmed številnih plavžev, ki so v pre-

tehnični fejtón

teklem letu zelo dobro obratovali, je treba omeniti plavže v Čerepovečki železarni, kjer je uspelo znižati porabo koksa na 537 kg na tono belega grodlja, kar jim je uspelo predvsem zaradi uporabe visokokvalitetnega železnega koncentrata v vsipu.

Tudi pri proizvodnji jekla so dosegli v letu 1961 lep napredek, saj so proizvedli približno 69 milijonov ton jekla, kar je skoraj 9% več, kot v letu 1960. Tudi ostali tehnični pokazatelji, povezani s proizvodnjo jekla, so v preteklem letu boljši. Izkoriščanje koledarskega fonda so v povprečju izboljšali od 90,4% v l. 1960 na 91,0% v letu 1961, zmanjšali so porabo goriva, medtem ko so storitev SM peči na kvadratni meter površine dna povečali za 3%. Izredno visoko izkoriščanje koledarskega fonda so dosegli v Kuznečki železarni (KMK), kjer so že v letu 1960 dosegli 93,1%, lani pa celo 93,5%! Tako ugodne rezultate pri proizvodnji jekla so dosegli predvsem s povečano porabo zemeljskega plina kot goriva, kisika za intenziviranje plamena ter pospešitvijo žilavljenja in povečanjem vložka na pečeh.

V valjarnah je treba poleg splošnega zvišanja proizvodnje, ki je povezano z večjo proizvodnjo jekla, omeniti predvsem osvajanje proizvodnje novih vrst profilov in izboljšanje termične obdelave valjanih izdelkov. Vendar primerjava proizvodnosti med plavži, jeklarnami in valjarnami kaže, da so valjarne precej zaostale. V letu 1960 so povečali proizvodnost v primerjavi z leti 1950 in 1940 pri proizvodnji grodlja za 93 oz. 162%, pri proizvodnji jekla za 67 oz. 138%, v valjarnah pa v istem razdobju le za 57 oz. 92%.

V letu 1962 so pred železarsko industrijo Sovjetske zveze velike naloge, saj bo morala proizvesti 56 milijonov ton grodlja in 77 milijonov ton jekla. Povečanje proizvodnje grodlja za približno 6 milijonov v primerjavi s preteklim letom bodo skušali doseči z boljšo pripravo vsipa. Poleg tega bo letos začelo obratovati več plavžev z velikimi kapacitetami. Okrog 8 milijonov ton proizvodnje jekla več, kot v letu 1961, bodo omogočile, poleg ostalih ukrepov, tudi nove SM peči velikih kapacitet, ki bodo letos pričele s proizvodnjo ter dva velika konvertorja za žilavljenje s kisikom z zmogljivostjo po 100 ton.

K.